

DIE STAD

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

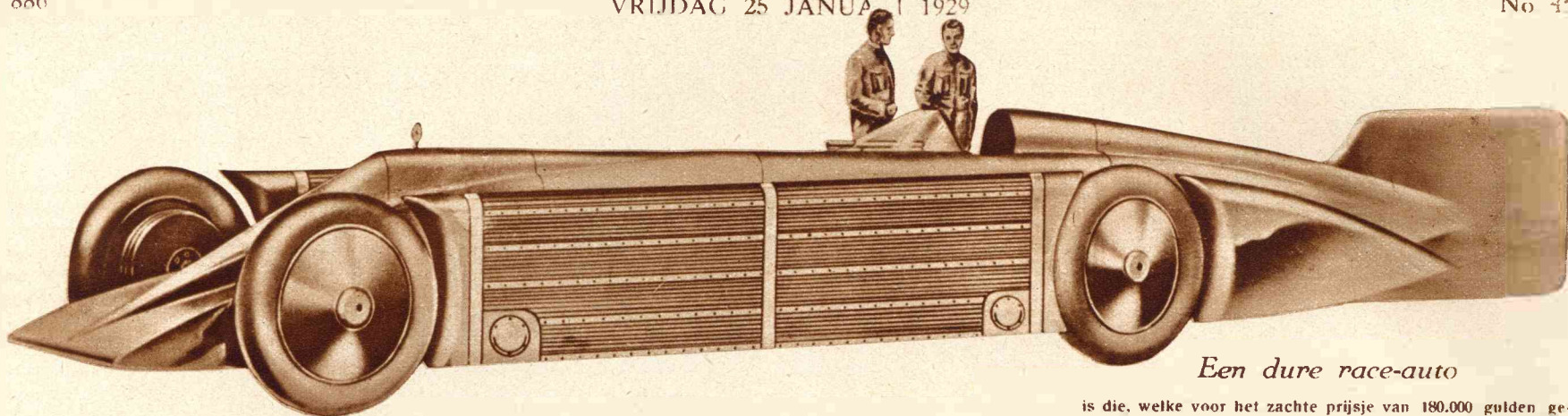
REDACTIE EN ADMINISTRATIE

KEIZERSGR. 234 TEL. 43304

HET HOFJE VAN LOO TE HAARLEM

Haarlem is rijk aan oude hofjes, die midden in het drukke stadsgewoel weldadig aandoen door hun rust. Vooral des avonds, beschenen door het maanlicht, zijn ze van 'n groote bekoring, en als daar dan nog 'n snetteloos sneeuwkleed bijkomt, kan men zich wamen in sprookjesland, wat op onze nachtfoto van 't Hofje van Loo in de Barrevoetestraat goed tot niting komt.

Een dure race-auto

is die, welke voor het zachte prijsje van 180.000 gulden gefabriceerd is ten behoeve van den Engelschen majoor Segrave, die trachten wil hiermede het wereld-snelheid-record te breken. De 12-cylinder wagen heeft veel weg van 'n torpedo.

DE RELIQUIE

DOOR

D. DOUWE-SWART

Over den Boulevard d'Anglais daalde de schemering; een voor een pinkten de lichten op, in een bespottelijk pogen om de groote lichtgeefster na te doen, die als een Chineesche lantaarn was verzonken aan den verre einder.

Altijd door sprak de stem, een zachte, beschaafde stem met een wonderlijk accent; geheel verschillend van de scherpe stemmen der Amerikaansche toeristen, die aandachtig het verhaal van den man volgden.

De zon stond nog aan den hemel, toen zij op het terras van het restaurant een gesprek aangeknoopt hadden met een sjofel gekleeden man, maar die ondanks zijn sjofele kleeven toch nog heer was. Wellicht een van die typen, die als slachtoffer van de malaise na den wereldoorlog het leven in al zijn bittere hardheid had gevoeld.

„U was dus particulier Secretaris van den Tsaar? vroeg een van zijn aandachtige toehoorders, in reiscostuum met een reusachtigen Harold-Lloyd-bril.

De man knikte en staarde peinzend naar het gewiel van menschen en auto's op den boulevard. Hij zuchtte even.

„Heeft u wel eens een aanslag op den Tsaar meegemaakt?“ vroeg een der leden van het gezelschap.

„Ja, eens; de aanslag is evenwel niet bekend, het giste die dagen al een beetje en 't gebeurde in het paleis zelf, op een bal, dat de Tsarine gaf. U begrijpt?.... Het is doodgezwegen. 't Scheelde bijna niets; de Tsaar dankte zijn leven aan een sigaret.“

Het gezelschap was in spanning, ze glunderden trots tegen elkaar. Wat een bof, wat een reuzen interessante bof, dat zij het juist moesten treffen. Wat zouden ze heerlijk tegen hun vrienden kunnen opsnijden.

De man met den uilenbril bestelde een flesch champagne en schonk in. „Aan 'n sigaret zegt u?“

De vreemdeling nipte met het gelaat van een kenner aan zijn glas.

Peinzend keek hij naar het vurige goedje, dat in het glas fonkelde onder het licht der electrische lampen.

„Ik kan het u nu wel vertellen, nu alles achter den rug is,“ zei hij plotseling. „Ja, aan 'n sigaret dankte hij zijn leven.“ Ik zal het u vertellen.

Op het bal, waarvan ik u zoo pas vertelde, gebeurde het. De „haute volée“ van Rusland, gezanten van vreemde mogendheden enz. waren tegenwoordig. De Tsaar was gewaarschuwd, maar hij ging toch. Velen hebben hem lafheid verweten, doch laf was hij niet. Hij bezat echter de wreedheid

van zijn voorvaders niet, die met de knoet regeerden. Dat was zijn ongeluk.

Maar om tot mijn verhaal terug te keeren. Alles liep uitstekend en wij dachten, dat het gevaar geweken was.

Terwijl de jongere gasten zich met dansen vermaakten, zat de Tsaar in een rookkabinet, dat in verbinding stond met de balzaal, onder het genot van een sigaret en een glas wijn te praten met een gezant. Het doet er niet toe welken.

De sigaret was bijna op en hij was, zooals hij later aan mij vertelde, juist van plan haar in een aschbakje te leggen, toen het brandende eindje uit zijn vingers viel en terecht kwam op een

kostbaar tapijt. Hij boog zich om het op te rapen op dat zelfde moment klonk een schot.

U begrijpt, wat een ontsteltenis het teweeg bracht, allen verdrongen zich voor den toegang tot het kabinet....

De Tsaar was opgestaan, hij was doodsbalek, doch glimlachte en maakte een geruststellend gebaar met zijn hand.

U begrijpt?.... Juist toen hij zich voorover boog, in datzelfde ondeelbare moment trok de onverlaat zijn revolver af.

Het eindje sigaret redde zijn leven, de kogel verbrijzelde een prachtige geslepen spiegel....

„En de dader?“ vroeg een van het in ademlooze spanning gezeten gezelschap.

„Die ontkwam in de algemeene verwarring; dergelijke menschen nemen goede voorzorgen.“

Het gezelschap zweeg een poosje; de verteller huiverde licht, hij scheen het vreeselijke oogenblik nog eens te doorleven.

De Amerikaan met den uilenbril verbrak de stilte. „Heeft u niet het een of ander aandenken aan den Tsaar?“

De man knikte. „O ja vele, o.a. 't eindje sigaret, dat de Tsaar door den schrik vergat op te rapen.“

Hij haalde uit z'n vestzak een klein glazen huisje, dat aan beide kanten dicht gesmolten was. In het huisje bevond zich een eindje sigaret, dat door den ouderdom geel geworden was.

Een goed zoon

die naar zijn vader aardt. En vader is officier van de motorbrigade der politie te Los Angeles, dus zoonlief drukt zijns vaders voetstappen als diens trouwe copie in miniatuur, met alle ernst en waardigheid, zijn beroep eigen.

Een vorstelijke verloving

Een „rustieke” foto van den pas verloofden kroonprins Olaf van Noorwegen, wiens sportieve prestaties tijdens de Olympiade van het vorig jaar men zich wellicht nog herinneren zal.

Hiernaast: Prinses Martha, dochter van den hertog van Westgotland, den tweeden broeder van den koning van Zweden en zuster van prinses Astrid, heeft zich met kroonprins Olaf van Noorwegen verloofd. Men ziet de jongverloofde hier zittend aan de piano en staande prinses Astrid, haar zuster.

Hij beschouwde het 'n poosje. De Amerikanen keken nieuwsgierig en tevens begeerig naar dit kostbaar reliquie.

„Misschien heeft u wel eens gehoord, dat de Tsaar een bepaalde voorliefde voor dit merk sigaretten had? Het is Balaika. U kunt het driehoekig instrument er nog juist op zien afgedrukt.

De Amerikanen bekeken het met eerbiedige belangstelling.

„Wilt u het verkoopen?” vroeg de Amerikaan met den uilenbril. „Ik geef duizend dollar.”

De man trok verschrikt zijn hand terug en schudde de weigerend het hoofd.

„Vijf duizend dan?” drong de Amerikaan aan.

„U brengt mij in verleiding, ik heb het hard nodig, maar... neen ik kan het niet missen,” aarzelend stak hij het in zijn zak.

Hij stond op, als om de verleiding te ontvluchten.

„Tien duizend dollar dan,” drong de Amerikaan nog sterker aan. „Dit is immers het eenigste aandenken niet wat u bezit!”

De man liep een paar passen verder, dan keerde hij zich plotseling bruusk om. „Het is goed,” mompelde hij met van aandoening gesmoorde stem.

Met afgewend hoofd legde hij het buisje in de begeerig uitgestoken hand van den Amerikaan: deze haalde een welgevulde portefeuille uit z'n zak, telde de bankbiljetten en overhandigde ze den vreemdeling. Met een buiging nam deze ze aan; hij mompelde, met een van ontroering verstikte stem, een paar beleefde woorden, keek nog eenmaal naar de reliquie en verliet aarzelend, overmand door ontroering het terras, om in de wriemelende menschenzee te verdwijnen.

Na een honderdtal meters geloopt te hebben, richtte hij zich op, stapte met veerkrachtigen tred verder en... grinnikte.

Hij riep een taxi aan; na twintig minuten rijden stopte de taxi in een stille straat. Hij betaalde, gaf een ruime fooi, liep de stoep van een huis op, opende de deur en trad binnen...

Na zich van hoed en jas ontdaan te hebben, opende hij een deur, knipte het licht aan en trad een kamer binnen, die veel geleek op een laboratorium. Op een rooktafelte stond een doos „Balaika” sigaretten. Hij stak er een aan en leunde behaaglijk in een diepen fauteuil. Nadat ze half opgerookt was stond hij op en legde de sigaret onder een glas, opdat zij zou dooven; uit de kast haalde hij een lange glazen buis... Nadat de sigaret voldoende afgekoeld was, bestreek hij haar met een gele vloeistof en liet ze daarna zakken in de glazen buis, waarvan 't eene eind dicht gesmolten was. Hij stak een „Bunsen-brander” aan, hield de buis er een poosje boven, en draaide daarna met een snelle beweging het stuk, waarin de sigaret zat, die met een onbrandbaar preparaat bestreken was, eraf...

Op de mailboot, die een aantal rijke Amerikaansche toeristen naar hun land terugvoerde, waren er ongeveer vijftig, die diep in hun koffers, als een kostbaren schat, een glazen buisje bewaarden, waarin een eindje sigaret zat, waaraan de Tsaar zijn leven had te danken....

EEN MERKWAARDIGE ZAANSCH E VROUW

DOOR J. SC HUITEMAKER C.

Men zou haar 'n geëmancipeerde vrouw kunnen noemen. Als daarmede dan maar niet wordt bedoeld 'n vrouw, die er 'n eer in stelt, zoo mannelijk mogelijk te zijn of te schijnen; door haar houding en manieren, door haar kleederdracht enz. 'n Vrouw, die er in alles naar streeft, aan te toonen, hoe weinig verschil er eigenlijk bestaat tusschen 'n man of 'n vrouw. Zóó was de vrouw, waarover ik nu iets zal vertellen, juist niet. Integendeel, ik vind van haar vermeld, dat al haar streven er op gericht was 'n gezellig, zonnig huis te scheppen voor haar man, 'n goede, hartelijke moeder te zijn voor de kinderen, het middelpunt van 't gezin, de vraagbaak voor allen en op gevorderden leeftijd de lieve, hartelijke grootmoeder van haar kleinkinderen. Geëmancipeerd was zij door haar ontwikkeling, haar beschaving en haar groote gaven van geest en hart, die nooit nalieten

Mevrouw Honig.

G. J. Honig, dir. v/h. Oudheidkundig museum van Koog—Zaandijk.

Mevrouw Honig in oud Zaanse costume, gaande naar de kerk en de hengselstool dragende.

invloed te oefenen op allen, die met haar in aanraking kwamen. En wat haar ontwikkeling betrof en haar zeldzame begaafdheid, ik heb hier vóór mij liggen den derden druk van: „Uit den goeden, ouden tijd”, jeugdhervormingen van Neeltje Mulder, wed. Jacob Honig Jansz. Junior.” De naam van dezen laatste, burgemeester van Zaandijk en stichter van de „Zaanlandsche Oudheidkamer”, mag als genoegzaam bekend worden geacht, niet het minst als schrijver in „De Oude Tijd” van Ter Gouw. De schrijfster van deze jeugdhervormingen was de tweede vrouw van den heer Honig. Op 22-jarigen leeftijd stond zij voor de moeilijke taak 'n tweede moeder te zijn van kinderen, die niet zoo heel jong meer waren. Zij zelf kreeg acht kinderen, waarvan er echter maar twee den volwassen leeftijd bereikten. Haar taak als stiefmoeder en als moeder heeft ze op voorbeeldige wijze vervuld.

In 't werk van haar man, den geschiedschrijver van de Zaan, bij de beoefenaars van historie en letterkunde zoo gunstig bekend, stelde zij steeds het grootste belang. Op 14 November 1870 weduwe geworden, heeft ze, 't voorbeeld van haar man volgend, veel gedaan voor de instandhouding en uitbreiding van het Oudheidkundig Museum. Toen zij bijna 76 jaar oud was, boeide ze bij verschillende gelegenheden door haar voordrachten in Nutsavonden en bij andere bijeenkomsten te Koog-Zaandijk 'n aandachtig en dankbaar gehoor door haar jeugdhervormingen, haar schetsen over toestanden en gebeurtenissen in de Zaanstreek van 60 à 70 jaar geleden. Deze, zoo hoogst belangwekkende en boeiende voordrachten werden in 1912 gedrukt in 'n bundel met den titel hierboven aangegeven. Het is 'n boekje van bijzondere folkloristische waarde, niet alleen voor de bewoners der

Het huis „De Mol.”

Zaanstreek, maar voor ons gehele land.

Het in eenvoudige stijl, maar vloeiend geschreven werk bevat 'n schat van wetenswaardigheden over toestanden, zeden en gebruiken in de Zaanlanden. De lezer komt door de ongekunstelde, gezellige wijze van vertellen, door haar nu en dan guitige opmerkingen, door het inlassen van pittige oud-Hollandsche versjes en liedjes geheel onder de bekoring van de schrijfster, die, zonder eenig vertoon van geleerdheid, al vertellende aantoon, hoezeer

ze haar stof wel beheerscht. Niet lang na 't verschijnen van haar boek, toen ze bijna 80 jaar was geworden, maakte de dood 'n einde aan dit zoo welbestede leven. Behalve voor haar gezin was haar heengaan ook voor vele anderen 'n groot verlies. Ik vind van haar vermeld, dat ze 'n goede fee was voor haar behoeftige medeburgers; wie werkelijk hulp noodig had, klopte niet vergeefs aan.

In één der hoofdstukken van haar boek haalt de schrijfster 'n versje aan van Cats:

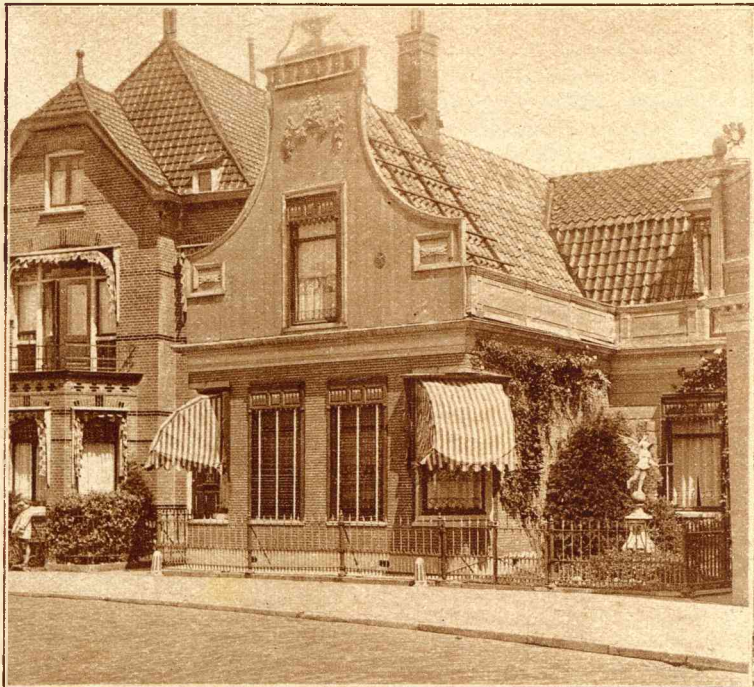
„Want wanneer er iemand meent, dat eten, drinken, slapen,
En anders niet te doen dan ledig zitten gapen,
Het rechte leven is, dat tot genoegen leidt.
Die heeft niet recht geleerd, wat levens is geseid.
Men zegge wat men wil, des menschen beste dagen
Bestaan in bezig zijn, in zoeten last te dragen,
In iets te mogen doen.”

En inderdaad, haar geheele leven bestond in bezig zijn, zoeten last dragen, zich nuttig maken; bestaat hierin niet de ware emancipatie? Typeerend voor de toestanden en verhoudingen in de Zaanstreek van voorheen, is, dat zij, die als kind bekend stond, bij de arbeiders van haar vader, als „Neeltje van den baas”, later nog steeds familiaar genoemd werd „Juffrouw Neeltje”, toen ook aan de Zaan de titel van mevrouw meer gebruikelijk werd.

Het boek is in 15 hoofdstukken verdeeld. Achtereenvolgens werden behandeld: Woning en bewoning, Kleeding, Het Kind, Dienstboden, Postwezen, Familie- en Vriendenkring, Bruiloften, Onze Buurt, Familie- en Geslachtsnamen, Uitstapjes en vermaken, Ijsvermaak, Begrafenis en Rouwkleeding, De Geneeskunde en hare Dienaars, Onderwijs, Herinneringen op Kerkelijk gebied. Alle hoofdstukken zijn even amusant en onderhoudend geschreven. Hoe 't gesteld was met de verwarming der huizen, toen turf nog de eenige brandstof was en er des winters, als er strenge vorst kwam, zooveel bevroor, soms zelfs de regenbak op 't erf. Hoe men zich moest behelpen met zwavelstokken, toen de lucifers nog niet bekend waren. Hoe de aangeglimmen turven in den ijzeren pot moesten worden ingerekend onder de asch. Hoe de pasgeboren kinderen zes weken lang stijf ingebakerd moesten blijven en later in de lange kleeren moesten liggen tot „'t domme verreljaar” voorbij was. Hoe de bakkers zich verzetten tegen „die eigenwijze dokters”, die 't afkeurden, dat de kinderhoofdjes met vier mutsjes werden bedekt. Hoe hoogst eenvoudig alles nog was in 't dagelijksch leven, maar hoe weelderig de bruiloftspartijen waren en hoeveel er op die feesten werd getoost, gezongen, gegeten, gedronken, gedanst en gekust werd. Met hoeveel animo de kermis werd gevierd en hoe gezellig de feesten van St. Maarten, St. Nicolaas, Kerstmis e.a. waren. Ook de eigenaardige gebruiken bij begrafenissen, die door de overvloedige begrafenismalen soms ontlaarden in 'n al te gezellige bijeenkomst.

Ik eindig met 'n begrafenisbriefje op rijm:

„N.B. wordt op den dag van heden
Bij... ter begrafenis geboden.
De man met de pruik, de vrouw met de huid,
Wil — zoo laat — aan het sterfhuus komen,
Vork en mes dient meegenomen.”

Het huis, waarin mevrouw Honig is gestorven.

Ik wil mijn RUGPIJN kwijt!

Mej. M. RAPPERPORT, Amstelkade 35, Amsterdam, schrijft ons:

„Een heel jaar kon ik niet goed loopen, toen begon ik „DE WITT'S PILLEN te gebruiken. Eerst dacht ik dat ik „over de hulp van medicijnen heen was. DE WITT'S PILLEN „genazen mij echter binnen een week. Thans is mijn ge- „zondheid uitstekend en wandel ik zonder pijn.”

Wéér een mededeeling welke een afdoend bewijs is voor de schitterende werking der

DE WITT'S

NIER- EN BLAASPILLEN

De samenstelling van de De Witt's Pillen is geen geheim. Op iedere doos is de formule aangegeven.

Om pijn in den rug of beenen of gezwollen gewrichten te genezen, om het lichaam van giftige, nadeelige en op het gestel werkende stoffen te zuiveren, om de werking van de ingewanden goed te doen plaats vinden en de functioneering van de urine-organen te verbeteren, is er geen beter middel dan de De Witt's Pillen.

Door onderstaanden bon in te vullen en aan ons te zenden, kunnen de lezers gratis een middel ontvangen, waarmede met gunstige resultaten behandeld kunnen worden:

Rheumatiek Niergruis Heuppijnt Spierpijn
Rugpijn Niersteen Gewrichtspijnen Jicht

en andere kwalen, welke ontstaan door de aanwezigheid van urine-
zuur in het bloed. De Witt's Pillen,

waarmede mannen, vrouwen en kinderen over de geheele wereld zich geholpen hebben tegen bovengenoemde kwalen, is een oud beproefd middel. Indien U het wilt probeeren, zendt ons dan nevenstaande coupon in.

De Witt's Pillen zijn verkrijgbaar bij apothekers en drogisten

à f 2.— de 1/2 en f 3.— de 1/4 flacon

Speciale Monstercoupon

Aan

E. C. De Witt & Co. Ltd.

Prinsengracht 983, A'dam.

Verzoeke proefdoosje DE WITT'S

PILLEN te zenden, waarvoor

ingesloten 10 ct. port.

Naam:

Adres:

KLIERZIEKTE

is een vorm van tuberculose. Verwaarloost deze kwaal dus niet. Leest wat Dr. J. H. VAN GRAFHORST, arts, schrijft in zijn brochure: „Wenken en raadgevingen bij de behandeling van tuberculose en scrofulose”, over de gunstige resultaten, verkregen met granuline. Deze brochure, die o.a. talrijke attesten bevat van geneesheeren en gewezen patiënten, wordt U, op aanvraag, in gesloten enveloppe, gratis toegezonden door de Pharm. Ond. Dr. J. H. VAN GRAFHORST, Scheveningen, Alkmaarschestraat A 9

Adverteeren
is bekend blijven!

MAG IK U

EVEN ZEGGEN

dat Ovomaltine geluk en gezondheid heeft gebracht in ons huis. Dat ik iedereen zou willen overtuigen, dat Ovo een krachtvoedsel is van meer dan gewone beteekenis. Dat Ovomaltine kracht en energie geeft om te arbeiden. Onze jongens zijn vol levenslust en leeren zonder al te groote inspanning. Ovomaltine is een extract uit de meest voedende natuurproducten: melk, eieren, mout en cacao. De smaak is aangenaam, zoodat het elken dag gaarne door iedereen genomen wordt. Vult onderstaanden bon in. U ontvangt dan een gratis proefbusje en literatuur. Dat is het begin; Ovomaltine heeft geen verdere aanbeveling noodig.

Verkrijgbaar bij Apothekers, Drogisten en Comestibleszaken, in bussen van f 0.90 af.
Fabr.: Dr. A. WANDER, A. G., Bern.
Vert.: KERKHOFF & Co.

OVOMALTINE
versterkt ook U

BON

VOOR GRATIS MONSTER „OVOMALTINE”.

Aan KERKHOFF & Co.
Nassaukade 373, Amsterdam W.

Naam:

Woonplaats:

1.

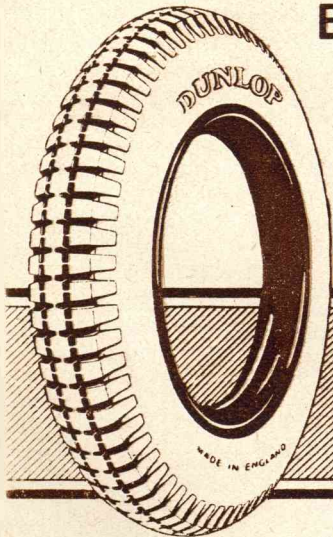
VIETO

Verwijdert Haar

Scheermessen en gewone ontharingsmiddelen verwijderen slechts het haar dat zich boven de huid-oppervlakte bevindt, Vieto echter, doet tevens het haar dat zich er onder bevindt wegsmelten. Brengt deze geparfumeerde fluweelzachte Crème aan net zooda's het uit de tube komt, wacht een paar minuten, spoelt het af, en het haar is verdwenen. Wordt gebruikt door duizenden. Bevredigende resultaten worden gewaarborgd, of het geld terug. Nieuw formaat tube f 1.—, alsook groot formaat f 1.75 per tube; bij drogisten en parfumeriezaken.

DUNLOP

BANDEN

VEILIG EN
SNEL!

VERVAARDIGD TE

HANDELSMERK

FORT DUNLOP
BIRMINGHAM - ENGLAND

„FORT DUNLOP” DE „BANDEN-VESTING”

Keelpijn?

AKKER'S ABDIJSIROOP

Voor de Borst

FAAM

LOUIS DOBBELMANN-ROTTERDAM

wordt door vele
tabakkers gerookt. Als
vakmensen weten
zij deze mélange te
waardeeren

Robert Bloot was een pakhje

GELD

te leen vanaf f 50.—, billijke condities, lichte aflossing. Ambtenaren en soortgelijke Werkn. ook zonder borg.

NATIONALE VOLKSBANK - Afd. 25 - ROTTERDAM

Dr. H. NANNING's KINADRUPPELS (VOLKOMEN ALCOHOLVRIJ) WEKKEN DEN EETLUST OP

en maken het gebruik van DURE versterkingsmiddelen in den regel onnoodig. Wacht U voor namaak en „Dr. H. NANNING”, buiten op de roode doos en op de flacon.

let op den naam

Prijs f 1.30

MIJNHARDT'S Sanapirin- tabletten bij Griep en Influenza

Let vooral op den naam Sanapirin daar deze tabletten wettig beschermd zijn tegen namaak en vervalsching. Prijs 25, 40 en 75 ct.

LAAT U VOORLICHTEN!

Zonder eenige verplichting geven wij gaarne advies bij de aankoop van een

ORGEL OF PIANO

Onze ruim 30-jarige ervaring en onze naam garandeeren U een onpartijdige bemiddeling. Eveneens voor reparaties en het in goeden staat houden van een instrument, ook wanneer niet door ons geleverd, geven wij gratis advies. Onze catalogus No. 65 is gratis verkrijgbaar en ons eenvoudig Huurkoopstelsel effent den weg tot gemakkelijken aankoop.

DE OUDE SCHANS IN DEN WINTER

ZOOALS DEZE ZICH HEDEN VOORDOET

Komt u wel eens in de buurt van den buitenkant van Amsterdam, lezer, ik bedoel feitelijk den Buitenkant met een hoofdletter, thans meer bekend als de Prins Hendrikkade? Daar, waar het Oosterdok u een vrijen blik gunt over die binnenhaven met de Marine-etablisseminten aan de overzij? Zoo ge er niets te maken hebt uit hoofde van beroep of bezigheden, ga er toch eens heen, wanneer ge soms lust gevoelt, flink uit te waaien of van een wandeling te genieten, die u voeren zal langs eenige punten der oude stad van een buitengewone bekoring en tevens van een karakteristieke stedschoonheid.

Wanneer ge dan wandelt langs dien Buitenkant en ge zijt bij de brug gekomen, welke den merkwaardigen naam van Kikkerbil draagt, dat is die ijzeren wipbrug, die over de Oude Schans voert, welnu, blijf dan eens even staan om u te verlustigen in dien uitermate schilderachtigen aanblik: de Oude Schans met het druk verkeer te water, de typische oude sluizen op den voorgrond, de bonkige tjalken aan den walkant gemeerd, maar vooral met dien toren, die dit stadsbeeld zoo prachtig stoffeert: den Montelbaanstoren, in de wandeling Malle Jaap geheeten. Zoo een puntje kunt ge slechts in Amsterdam vinden, de door talloze kanalen doorkerfde stad, de stad van water, die aan dat water haar grootheid te danken heeft.

Bij stralend zomerweer of in 't barre wintertij, de Oude Schans met Montelbaanstoren laat nooit na 't gemoed te treffen van hen, die oog hebben voor stadsschoon en ook zin hebben voor de historie hunner vaderstad. Ontelbare malen is dan ook dit stadsgezicht het onderwerp geweest voor hen, die penseel of graveernaald hanteerden. Een der aardigste en mooiste schilderijen, waarop dit

tafereel staat afgebeeld, is wel van den beroemden zeventiende-eeuwschen schilder Aert van der Neer, 't welk we hierbij gereproduceerd hebben op pag. 894-895.

Om de tegenstelling tusschen het toen en nu des te sterker te doen uitkomen, beelden we hier ook af, hoe dit stadsdeel er vandaag aan den dag uitziet, gezien door het oog van de camera. Vanzelf sprekend is deze foto de waarheid meer getrouw dan de schilderij, waarbij de schilder, niet alleen lettend op het schoone in zijn onderwerp, ook zijn fantasie wel eens den vrijen teugel laat. Zooals dit ongetwijfeld bij Aert van der Neer hetgeval geweest is.

Maar laten we eerst even iets van dezen schilder vertellen.

Aert van der Neer is waarschijnlijk te Amsterdam geboren, vermoedelijk in het jaar 1603, dus in den aanvang van die glorierijke eeuw, welke zoovele groote mannen op elk gebied heeft opgebracht. Zijn voornaamste onderwerpen waren rivier- en kanaallandschappen bij maanlicht of ondergaande zon, waarbij hij een bijzonder warmen, bruinen toon in zijn schilderijen wist te leggen. Ondanks het schemerduister of 't bleeke maanlicht 't welk zijn landschappen overtoog, wist hij er toch een bijzonder diep perspectief in te brengen.

Een ander genre zijner schilderstukken, niet minder waardevol, was het winterlandschap, waarop menigvuldige ijsvermaken zijn afgebeeld. Ter onderscheiding werden de eerste dan Nacht

van der Neer genoemd, de laatste Dag van der Neer of eenvoudig Wintertjes. Op ons Wintertje dus ziet ge de Oude Schans, zooals deze zich ongeveer in het midden der zeventiende eeuw aan den schilder voordeed. Want 1677, den 9en November, is hij uit het leven verscheiden. Een kleine 3 eeuwen liggen er dus tusschen het moment der schildering en den huidigen dag, een tijdvak, waarin natuurlijk heel veel veranderd of verdwenen is, maar waarin toch ook sommige dingen nagenoeg intact gebleven zijn of niet noemenswaardig gewijzigd. We zullen dit levendig schilderij met die aardige stoffage van golfspelers in hun romantische kleeding met kuitbroeken eens nader bekijken.

Op de eerste plaats valt het ons op, dat de Montelbaanstoren hier zoo midden in het water staat. Dat ligt natuurlijk aan de oorspronkelijke bedoeling van dit bouwwerk, dat bedoeld was als een rondel, een fortificatie op dit punt der verschansing (denk aan den naam Oude Schans), in de 16e eeuw aangelegd tegen de invallen der Gelderschen, die het er op voorzien hadden, de aldaar gelegen schepen in brand te steken. Want er was daar een intens druk havenverkeer. Ook vele houtboten lagen er of houtvloten, zie ook links op den voorgrond der schilderij. In later tijd is de wallekant, de kade, aanmerkelijk verbreed, zoodat de toren een deel uitmaakt van de straat zelf. Ook aan de andere zijde, vroeger Uilenburg geheeten en later eveneens als Oude Schans herdoopt, is wel een en ander veranderd. Nu staat er nog een reeks gelijkvormige pakhuizen, die van den levendigen handel uit vroeger dagen getuigen. Hier was het, dat in

later dagen, nu ongeveer een eeuw geleden, in 1833, spookverschijningen de geheele stad in rep en roer brachten, een verschijnsel dat zich eenige tientallen jaren daarna nog eens herhaalde. Die spookhistorie bleek evenwel fictie te zijn, een gezichtsbedrog, ontstaan door den reflex van een zoogenaamden brandspiegel, die in het wit gekleede vrouwen en meisjes als 't ware projecteerde op het donkere gedeelte van de „stille zij”. Een der vele in dien tijd ontstane rijmdichten luidde bijv.:

Op de Oude Schans
Daar heb je de spokendans
En aan de stille zij
Daar loopen de meisjes vrij.

* * *

Om nog even op Malle Jaap, ik heb reeds gezegd, dat dit de bijnaam van onzen toren was, terug te komen: in 1516 was hij dan gebouwd tot bescherming van vloot en voorstad en bijna een eeuw daarna is hij herbouwd, tot men slechts eenige jaren na die verandering tot z'n onsteltenis constateerde, dat hij heel leelijk begon te zakken, waarop men in allerijl een geduchte versterking aan den voet aanbracht, zooals men dat nog zien kan. En die naam? Na heel veel gissingen is men gaan overhellen tot de idee, dat „Montelbaanstoren” duidt op de vesting, welke Reinout van Montelbaan indertijd bouwde ver buiten onze grenzen in de Gironde om zijn gebied tegen invallen te beveiligen. Men vergeleek dus eenvoudig deze fortificatie met die welke genoemde Reinout gebouwd had.

De meest gangbare uitlegging voor den bijnaam Malle Jaap is wel deze, dat de wijzers van het uurwerk in den regel zulke kuren vertoonden, zoo onbetrouwbaar den tijd aanduidden, hetgeen wel aan de ondeugdelijkheid van het uurwerk of aan den wind gelegen zal hebben.

Ten slotte valt nog te vermelden, dat aan den voet van den toren, „opte kade van Montelbaen” oudtijds een hondenkerkhof was gelegen, waarbij een hondenslager woonde, die de daarvoor in aanmerking komende honden slachtte en begroef, een baantje, 't welk, naar ik meen, uitgestorven is.

En ja, dan mag ik toch ook niet onvermeld laten, dat met de sloepen, die bij den toren gemeerd lagen, de matrozen gevoerd werden naar de koopvaardijers, die verderop in de buitenhaven lagen. Dit geschiedde daarom, om de zeelui die zich aangemonsterd hadden in het Oostindische huis, rechtstreeks naar hun bestemming te brengen, wanneer ze per schuit bij die sloepen waren aangebracht en ze niet in verleiding te brengen, hun dubbelts om te zetten in klinkklaren jenever, die in de talrijke kroegen en herbergen aan de Oude Schans maar al te graag aan dorstige liefhebbers werd voorgezet.

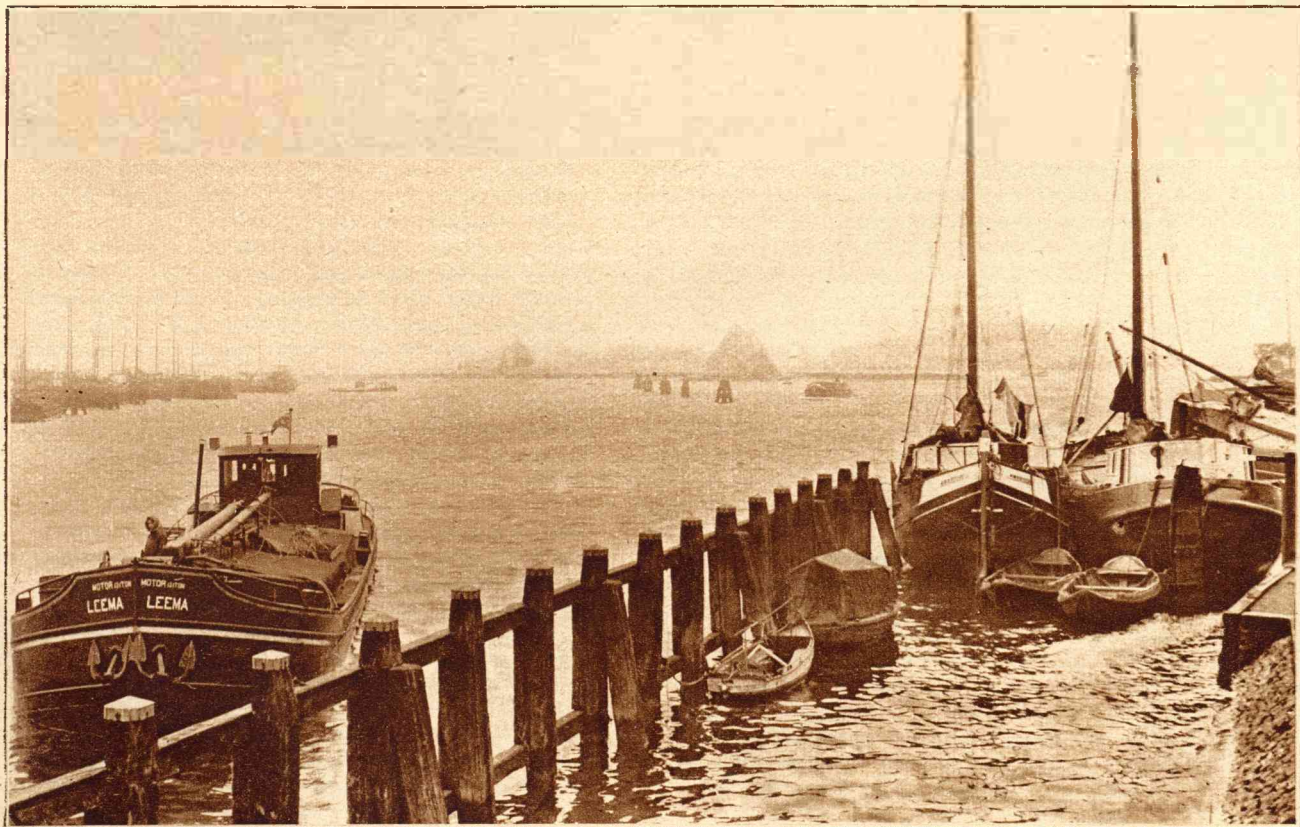

De Montelbaanstoren

aan de Oude Schans te Amsterdam, gezien naar de ijzeren ophaalbrug, welke eertijds luisterde naar den schoonen naam „Kikkerbil”. Duidelijk komt op deze foto uit, hoe scheef „Malle Jaap” er bij staat en ook hoe schitterachtig dit levendig stadstafereel aandoet.

*

Hiernaast: Ook de buitenhaven levert, in elk jaargetij ook, een bekoorlijken aanblik met zijn bedrijvigheid, beurtschepen en tjalken, zeilschepen en motorbooten en ginds aan den wal de geraamten van bok- en kraangevaarten.

Hiermee meen ik te mogen volstaan en den belangstellenden lezer op de voornaamste punten gewezen te hebben bij het aanschouwen van Aert van der Neer's meesterwerken. Laat ik eindigen met den raad, hierboven reeds gegeven: wandel eens dien kant uit en neem dan zelf dit bekoorlijke stadsbeeld in oogenschouw, ge zult er geen spijt van hebben.

SICCO

DE GROOTE MARKT TE DEN HAAG IN 1829

Een mooi doekje van den Italiaanschen schilder Giuseppe Canella, geboren te Verona 28 Juli 1788, gestorven te Florence 11 September 1847. Als zee- en architectuur-schilder verwierf Canella zich grooten naam. Hij werkte vooral te Milaan, maar verbleef ook langen tijd te Parijs, van waaruit hij ons land bezocht. Een zijner mooiste Hollandsche werken is dit gezicht op de Haagsche Groote Markt, juist een eeuw geleden vervaardigd. De spits van den Sint Jacob heeft hier nog haar ouden vorm, en aan de geheele bebouwing is sedert heel wat veranderd. Maar wat een aardig, fleurig kijkje krijgen we hier op het stadsleven van een eeuw her, en wat geven de kleurige, typische drachten een leven en een licht in het rustige grijs van het fraaie stadsbeeld.

(Collectie Gebr. Douma, Amsterdam)

De Geheime Gang onder Fort Pampus

EEN OORSPRONKELIJK HOLLANDSCHE
NOVELLE DOOR HANS DE LA RIVE BOX

Al langer dan een uur dwaalde Boy Vreeman door de kleine, pittige boschjes en zandvlekken van het oude plaatsje Muiderberg, dicht bij Naarden aan de Zuiderzee. Een onweerstaanbaar verlangen naar zijn geboorteplaats had hem eindelijk den laatsten dag van zijn niet al te lange vakantie hier naar toegedreven en om een uur of negen reeds was hij uit de Gooische tram gestapt aan de eindhalte, na een vrij eentonig reisje van uit Bilt-hoven, waar hij zijn kamers had. Eerst de elektrische tram, toen de trein, dan de stoomtram, en eindelijk aangekomen. Vol heerlijke jeugderinneringen had hij al gauw het huisje gevonden, waar hij geboren was, en waar tot voor enkele jaren zijn ouders nog hadden gewoond; vervolgens was hij aan 't dwalen geraakt, om telkens weer op het smalle, eenigszins viezige strand terug te keeren. Wat was alles veranderd, hoe modern leek het nu, in vergelijking met zijn jongensjaren. Zoo waar een soort van boulevard, steenen trappen, een massa restaurants, enkele badkoetsjes zelfs. Zeker, Muiderberg was flink vooruitgegaan, en een der oude boeren, dien hij als schooljongen nog gekend had, vertelde hem, dat vooral Zondags heel veel Amsterdammers licht en lucht kwamen happen. Nu was juist de groote vakantie voor bij, en tientallen scholen hadden honderden stadskinderen van de vlakke, ondiepe zee en het kleine strand laten genieten. Maar wat gaf dat, die weinige golven en het beetje zand? Ze genoten er en keerden zingend 's avonds terug. Al was het dan niet de Noordzee, een zee was het in ieder geval, en de mooie bosschen in de richting Valkeveen, de prachtige natuur van Oud-Valkeveen, gaven de illusie aan gauw-tevreden, van Zandpoort, en

de natuurweelde in de overige plaatsjes tusschen de duinen en de polders aan de Noordzee.

En wat geen enkele Noordzeebadplaats had, dat hadden de dorpjes aan de Zuiderzee weer wel, al was het nu niet bijzonder aantrekkelijk. Men kon namelijk wel anderhalf uur in het water loopen, voor dat dit op borsthoogte reikte. En toen Boy na twee uur uit zat te blazen op een steenen mijlpad op het strand, dacht hij terug aan de jaren, toen hij met vrienden zoo ver in zee ging, dat zij Muiderberg, Valkeveen en daar tusschen de oude vesting Naarden slechts als een wazige streep konden zien.

Plotseling schrok hij op door geritsel achter zich. Hij wendde zich om en zag nog juist, hoe een man zich bukte en snel in het kreupelhout verdween. Op het strand waren slechts enkele menschen, die ietwat verveeld heen en weer kuierden. Zooals gezegd, het seizoen was afgelopen en daar de scholen reeds enkele weken begonnen waren, miste men de vele stoeiende kinderen. Een paar boerenjongetjes uit het plaatsje zelf, waren heel ver in zee en af en toe klonk hun vroolijk lachen als een zucht op het strand. De zee zelf was totaal verlaten en het water leek een spiegeloppervlakte, af en toe rimpelend door een paar neerstrijkende meeuwen.

Boy Vreeman stond op en staarde in de kreupelboschjes voor hem. En terwijl hij nog scherp aan het zoeken was naar den vreemdeling, die als in den grond verdwenen was, hoorde hij opnieuw voetstappen, doch nu achter zich. Daar deze voetstappen heel licht waren, wachtte hij even, tot ze gepasseerd waren, en draaide zich toen weer naar zee. Een elegante meisje wandelde hem voorbij en scheen hem niet eens te hebben gezien.

Hij keek haar glimlachend na en vroeg **No. 1** zich af, of zij hier ergens zou logeeren.

Zij zag er erg chique uit en het zou absurd zijn om te veronderstellen, dat zij speciaal hier hield oor de zee en de natuur. Toen het slanke, in het wit gekleede figuurtje een heel eind verder was, schrok hij voor de tweede maal op.

Opnieuw klonken voetstappen.

En weer zag hij een man, doch deze scheen van het strand te komen want hij haastte zich in de kreupelboschjes, waar hij even als zijn voorganger onmiddellijk in verdween. Beide handelwijzen leken werkelijk verdacht en plotseling kreeg Boy het gevoel, dat er iets niet pluis was met deze mannen. Hij beet zich op de lippen, en zonder het te weten begon hij in de richting te loopen, waarin het meisje was verdwenen. Toen hij na enkele minuten omkeek, bij een plotselinge opgekomen gedachte, zag hij tot zijn schrik, dat de beide mannen naast elkaar op het strand stonden en hem nakeken. Toen zij hem zagen omkijken, deden zij alsof zij elkaar iets aan wezen en wendden zich kalm om, waarna zij wegwandelden.

Boy Vreeman had een romantische natuur, en dergelijke naturen zoeken gauw iets verdachts achter gewone feiten. Toch waren de eigenaardige handelingen van het tweetal wel de moeite waard, om er even over na te denken, en zich dan af te vragen, wat zij eigenlijk in den zin konden hebben. Gewone stroopers konden zij niet zijn.

En een onplezierig gevoel maakte zich van den jongen man meester. Hoewel hij van nature in het geheel niet nerveus of spoedig angstig was (hij was luitenant vlieger met een prachtige staat van diens vertelde een instinctieven stem hem, dat er hier iets niet in den haak was. En opeens begreep hij dat

er verband moest bestaan tusschen de beide mannen en de aanwezigheid van het jonge meisje, dat hij enkele minuten geleden had gezien. Hij zette er een stevigen pas in en spoedig ontdekte hij het witte figuurtje weer. Het meisje scheen iets te zoeken tusschen het kreupelhout, want telkens wierp zij onderzoekende blikken in het lage boschjes. Af en toe ging zij op de teenen staan en probeerde zij over het struikgewas heen te kijken. De achtergrond werd gevormd door oude boomen, die een smal bosch vormden. Boy wist, dat weer achter die boomen het oude Joodsche kerkhof verscholen was, dat aan een zijde begrensd werd door de rails van de Gooische stoomtram, op de lijn Hakke-laarsbrug-Muiderberg.

Spoedig had hij de jonge dame ingehaald, en na even zijn sportpet te hebben afgenomen, zei hij bedaard doch vriendelijk:

„Neemt u mij niet kwalijk, mejuffrouw, maar mag ik u misschien even op iets attent maken?”

„Het meisje bleef staan en keek hem verbaasd aan. Toen kwam er iets achterdochtigs in haar kalme, grijze oogen, iets dat Boy vertelde, dat zij in het algemeen vreemde jonge mannen maar niet direct vertrouwdde.

„En wat wenscht u van me?” vroeg zij koel.

„U zult het misschien absurd vinden,” vervolgde hij toen langzaam, na even zijn blikken over haar figuurtje te hebben laten gaan; „Maar ik voel mij genoodzaakt u te waarschuwen voor een gevaar, dat misschien niet denkbeeldig is. Ziet u... ik, kijk, u moet mij niet verkeerd begrijpen, maar toevallig ontdekte ik, dat twee verdacht uitzierende kerels u nakeken, op een manier die... die...”

Zij trok even de ronde schouders op en wierp hem dan een kouden blik toe.

„Ik dank u voor de mededeeling,” zei ze rustig; „Maar ik zal van uw diensten geen gebruik maken. Ik zou niet begrijpen, wat die zoogenaamd verdachte kerels me zouden willen doen. Ik geloof mijnheer, dat u ondanks uw openhartig gezicht mij bang wilt maken, zoodat ik u zou toestaan, mij naar huis te vergezellen, om mij te beschermen. Ik kan u echter zeggen, dat ik...”

Zij zweeg plotseling en deinsde iets achteruit. De kalme jongeman, die haar had aangesproken, was plotseling veranderd in een beeld van koude gereserveerdheid. — Voor haar stond de officier....

„Pardon!” zei hij met een lichte buiging; „Excuseer mij!”

En voordat zij hem kon zeggen, dat zij spijt had over haar woorden, had hij zich omgekeerd en was hij weggewandeld.

Zij bleef met half geopenden mond doodstil staan, dan wendde zij zich langzaam om, en terwijl zij de schouders ophaalde, mompelde zij: „Wat ben ik toch tactloos, om overal kwaad achter te denken!”

Boy liep peinzend terug naar den miniaturboulevard en in een der cafe's dronk hij een kop koffie. De waard, die zich verveelde, zette zich op een gemeentelijke manier over hem en scheen niet vies van een praatje. Boy staarde echter zwijgend naar buiten, over de terrastafeltjes naar den horizon, waar enkele stippen op bitters duiden.

Enkele minuten later zag hij op het strand het onderwerp van zijn gedachten. Het meisje liep op een kwieke manier door het mulle zand en schopte af en toe met haar witte schoentjes tegen steentjes en houtjes. Boy maakte in zichzelf de opmerking, dat zij hem vast wel gezien had in het restaurant en dat zij zich nu een air gaf van de bekende verdrukte onschuld. Zelfs bukte zij zich een paar maal in het zand om iets op te rapen; een zeker teken, dat zij met haar gedachten afwezig was, want schelpen of andere kleine zee-gaven komen in Muiderberg zoo goed als niet voor, daar er geen branding en weinig verschil tusschen eb en vloed is.

Toen zij verdwenen was, stootte de restaurant-eigenaar Boy veelbetekend aan.

„Dat is hier een goudvischje!” zei hij lachend; „Dat meisje is de dochter van een bekenden Amsterdamschen diamanthandelaar, die hier geboren is en om de vijf jaar enkele weken in Muiderberg komt doorbrengen. Hij logeert met zijn vrouw en dat mooie ding in het Zee-hotelletje.”

Boy presenteerde den man 'n sigaar en slaagde er in een onverschillig gezicht te zetten.

„Blijft ze hier nog lang?” vroeg hij lachend; „Ik vermoed, dat u wel wat aan de familie heeft verdiend, omdat u over goudvischje praat.”

De waard zoog luidruchtig aan zijn sigaar en knipoogde eens.

„Dat zal waar zijn!” antwoordde hij gul; „Mijnheer en mevrouw komen hier iederen middag en avond thee drinken. Ik moet dan voor allemaal lek-kernijen zorgen, die je op heel Muiderberg niet krijgen kunt. Snapt u? En dat geeft geld in het laadje. Maar evengoed beste mensen, niets geen O. W. manieren hoor. Ja, ze blijven hier tot eind September en ze zijn twee weken hier. Met goed weer gaan ze om vier uur altijd baden.”

„Typisch, dat ze niet naar Scheveningen of zoo gaan!” opperde Boy vertrouwelijk.

„Dat doen ze de overige vier zomers!” zei de man; „Dan gaan ze naar België en Frankrijk, weet ik veel. Maar eenmaal in de vijf jaar zijn ze hier, en dat is maar goed ook. Mooi vak meneer, diamanten. Je kunt ze net zoo duur verkoopen, als je zelf maar

Gracht-Jdylle

*Een witte boom, een witte straat.
En hier en daar een mensch.
Die zoetjes-aan verloren gaat.*

*Een helle plek, een schemerlicht.
Van hier en daar een lamp.
De gracht oriest langzaam dicht.*

*Wat wollig dons, een ver gegons
Van binnen-stad verkeer.
Een auto ruischt voorbij, 't is stil nu weer.*

*Een witte schuit, een plots geluid
Van hongrig meeuw-gekrijsch.
Een sneeuwbui daalt, een hel-wit dek op 't ijs.*

*Een witte boom, een witte straat.
En d'avond daalt.
Het witte kleed nu zoetjes-aan verloren gaat.*

PUCK BREVÉ.

wilt. Eenmaal op een avond kwam er een prachtige auto voor de het Zee-hotelletje. Toevallig passeerde ik juist en kon de jonge dame zien. En laat ik u nu zeggen meneer, ze bezweek bijna onder de juweelen. Maar toch eenvoudig hoor. Ze is altijd zooals u d'r juist zag, zonder iets aan!”

Boy glimlachte om de laatste naïve woorden, die op de juweelen zinspeelden en stond kwiek op. Een krachtig gevoel doorstroomde zijn bloed en heel amicaal schudde hij den ander de hand.

„Ik ga nog eens het strand op!” zei hij luchtig. En de waard glimlachte en streek de vertering op. Leuke, frissche kerel was dat!

Hij stapte door het zand en haastte zich, zonder het zelf te weten. Iets vreemds was over hem gekomen, iets dat hem een gevoel gaf, alsof hij dronken was. Een vreemde macht duwde hem fors vooruit en alsof hij een politiehond was, sloeg hij plotseling rechtsaf een paadje in, dat naar boven voerde. „Als ik haar vind” praatte hij in zich zelf; „Dan zal ik haar zeggen, dat het mij spijt, dat ik zoo ruw was met dat korte: „Pardon!” eigenlijk had zij ook wel gelijk. Een mooi jong meisje kan toch maar niet iederen vreemden man zoo maar vertrouwen. Tjonge, tjonge Boy, wat was dat tactloos. Zoo'n lief gezichtje zoo gauw den rug toedraaien!”

Hij schokte eensklaps stil en staarde met een tevreden uitdrukking in zijn oogen voor zich uit.

Twintig meter voor hem plecte de oude uitkijktoren tusschen het kreupelhout op een heuveltje. Boy herkende den toren onmiddellijk; hoe vaak had hij haar vroeger niet beklommen. Hij was erg vervallen en af en toe een beetje opgelapt. De oude deur stond open en een verweerd bord vertelde in vier talen, dat men tegen een dubbeltje entree den toren mocht beklimmen om van het panorama te genieten. Voor de deur was echter een houten hek, zoo hoog als een man. En daar de trap zeer wankel en slecht was, zoodat de toren enkele jaren geleden voor het publiek gesloten was geworden, verbaasde het Boy, dat de toegangsdeur geopend was. Wel is waar stond zij op een kier, doch open was zij in ieder geval. Hij liep op het hek toe en ontdekte, dat ook dit niet afgesloten was. Hij duwde het open en bleef dan plotseling doodstil staan. Een achteloos blik op het verlaten strand deed zijn wantrouwen opnieuw groeien, want een heel kort oogenblik meende hij de twee verdachte mannen te zien.

Hij wachtte enkele seconden en een geluid boven stoorde zijn sombere gedachten. Ergens in den ouden toren, die niet hoog was, klonk het geluid van voetstappen op een krakende trap.

En terwijl hij de deur openstiet, zoodat een ijzige tocht zijn verhit voorhoofd verkoelde, wist hij eensklaps wat hem hinderde. Het zonderlinge

„weten” wat hem bezig hield. Het was zoo goed als zeker, dat het meisje dezen uitkijktoren ontdekt had, op de een of andere manier het hek en de deur geopend had, en naar boven was gegaan, om van 't uitzicht te genieten. Een kille angst greep hem even aan, gepaard gaande met een eerlijke bewondering voor den moed van dit meisje, om een stikdonkere torentrap op te klimmen, in een gebouwtje, dat zij nog nooit had betreden...

Hij bedacht zich niet lang en liep snel de trap op. De omstandigheid, dat hij deze trap in zijn jongensjaren al zoo dikwijls betreden had, gaf hem het voordeel snel omhoog te kunnen klauteren. Hij wist nog heel goed, dat de toren uit twee gedeelten bestond, afgescheiden door 'n soort van vliering. Deze vliering was geheel rond en ongeveer 2 meter hoog. Zij bevatte twee deuren, een voor de wenteltrap naar den eigenlijken koepel en een voor de trap naar beneden. De deuren waren recht over elkaar geplaatst en gingen naar binnen open. In het aldus gevormde vertrekje was slechts een klein raampje, dat al het licht moest verschaffen. Aan lucht was geen gebrek, daar voortdurend een ijzige tocht van beneden naar boven kroop.

Boy had de eerste deur bereikt, stootte haar open en betrad het vlierinkje. Onmiddellijk bleef hij echter staan, toen een licht geruis zijn oor trof. Het was schemerdonker, doch hij moest daar eerst aan wennen. En terwijl hij in hevige spanning bleef staan, gleed langzaam de juist door hem geopende deur achter hem dicht, met zoo'n harden slag, dat hij werkelijk schrok.

Bijna onmiddellijk daarna hoorde hij een gedempte angstkreet, het keelgeluid van iemand, die vreeselijk schrikt, doch zich op 't laatste oogenblik weet in te houden. De situatie was niet bijzonder aangenaam, want hij begreep, dat hij niet alleen was. Hij drukte zich behoedzaam tegen den wand achter zich en naarmate zijn oogen aan de schemerte wende, onderscheidde hij na enkele minuten een zwakke witte vlek, schuins naast hem, in het midden van het vertrekje.

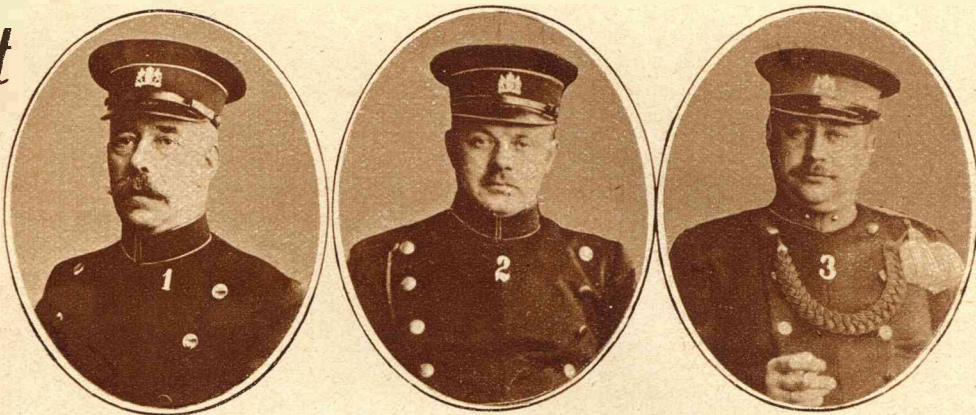
Een zucht van opluchting ontsnapte aan zijn keel en terwijl hij een lucifer aanstreek, zei hij opgewonden:

„Wees u niet bang, mejuffrouw. Het spijt mij vreeselijk, dat ik u heb laten schrikken. Ik wist werkelijk niet, dat u ook in den toren was. Ik zag de geopende deur en kon niet nalaten naar boven te loopen. Herkent u me?” Hij hield de lucifer voor zijn gezicht en vervolgde snel: „Ik had het genoeg u reeds een uurtje geleden op het strand te zien. Ik kan mij begrijpen, dat u nu natuurlijk nog banger bent geworden. Niet waar? Een vreemde man, die u reeds eerder aansprak, en nu waarachtig in een donker vertrek is gevolgd?”

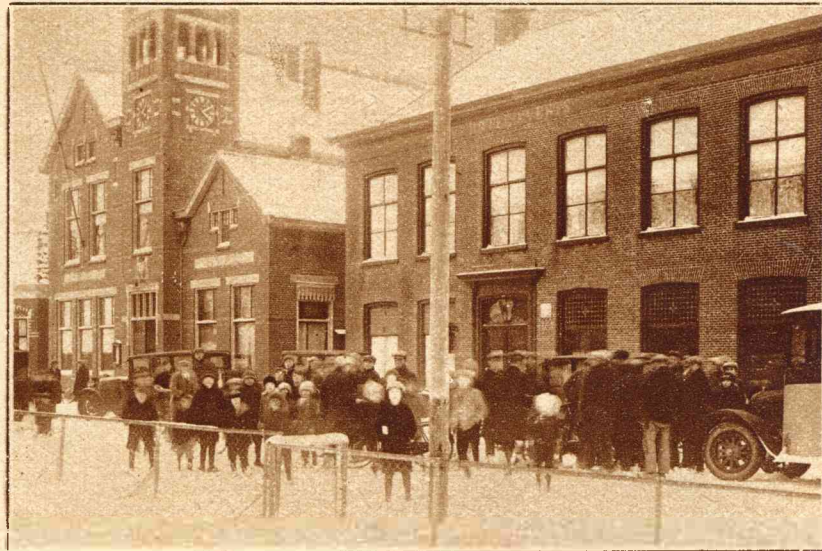
Wordt voortgezet.

Het drama te Grootegast

Een ieder heeft met ontzetting het vreeselijke relaas vernomen van den vierdubbelen moord, die door een anarchist op een viertal veldwachters werd gepleegd, een misdaad, zooals nog nimmer in ons land is voorgekomen. Wij zullen niet in bijzonderheden treden over het drama, dat zich in de vroege morgenuren van den gedenkwaardigen Vrijdag in dat kleine Groningsche dorpje heeft afgespeeld, hoe Wijkstra op bestiale wijze de agenten, die den hun opgelegden plicht vervulden, op kogels heeft onthaald en met een vlijmscherp mes zijn bloedig werk heeft voltooid en hoe hij na zijn daad z'n huis in brand stak en naar Groningen trok om zich te laten verbinden. De couranten hebben zich inmiddels van hun taak gekweten. Op deze pagina publiceeren wij eenige foto's, die op dit vreeselijk gebeuren betrekking hebben.

Een drietal slachtoffers van den moordenaar Wijkstra te Grootegast. V.l.n.r.: M. van der Molen, gemeente-veldwachter van Grootegast; E. Meyer, rijksveldwachter-titulair te Groninger-Opende en H. H. Hoving, rijksveldwachter brigadier-titulair te Groninger-Opende.

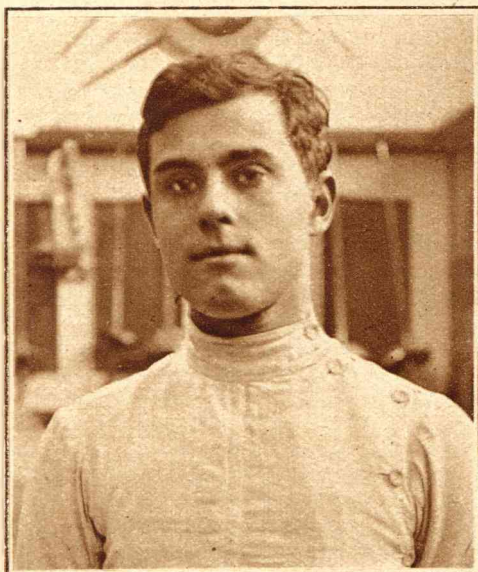
Links: het verbrande huis van Wijkstra te Grootegast. Rechts: de bewoners van het stille dorpje bespreken voor het gemeentehuis, waar de lichamen der vermoorde veldwachters zijn ondergebracht, de ontzettende misdaad.

Door 't Eerste Schager-revue-gezelschap is Zondag j.l. opgevoerd de revue „Wat zal er nou gebeuren!" Als bijzonderheid geldt, dat het geheele werk in elkander gezet is door den 16-jarigen J. Buisman, wien alle lof daarvoor toekomt. Hierboven: Een tweetal scènes uit deze succesvolle revue.

HET KAMPIOENSCHAP OP FLORETSCHERMEN voor Haarlem en Omstreken is dezer dagen bevochten met 't resultaat, dat de heer J. Kunze den zegepalm wegdroeg. Links: De nieuwe titularis, de heer J. Kunze. Rechts: Groep der deelnemers in het gebouw „Brassini" te Haarlem.

Uit Nippons

Bloementuin

Hiernaast links: Dansende vlindermeisjes in den klassieken dans, de Razende Leeuw, waarbij haar partner 'n leeuwenmasker draagt. Zie ook foto hierboven.

*

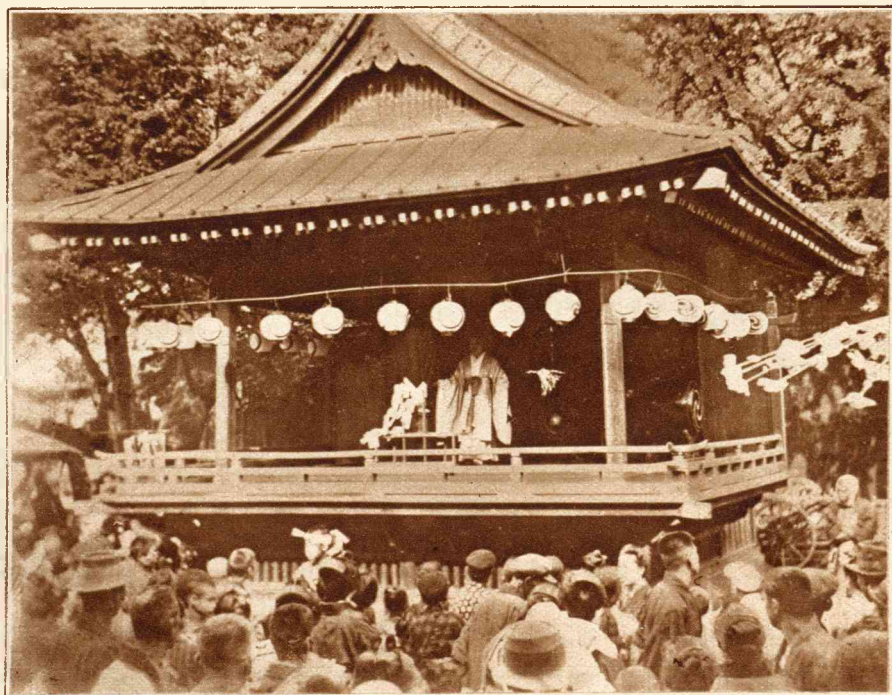
Rechts: Rijkelijk uitgedoste kinderen wonen een Boedhistische ceremonie bij.

Aan de Oostkust van Azië strekt zich die grillige eilandenreeks uit, welke wij kennen als Japan, doch die ginds meer met den inheemschen naam Nippon wordt aangeduid. Wat wij er over 't algemeen van weten is genoeg om het in onze oogen te maken tot 'n sprookjesachtig land, 'n land van grillige lijnen en warme kleuren, van intelligente menschen met lilliputtergedaante, een land van duizenderlei bloemsoorten en exotische visschen. Wij kennen 't porcelein, dat er vandaan komt, theeserviezen van een doorschijnende broosheid, houtsnijwerken kunstig gesneden inoer en we weten, dat de zijdeindustrie er op een hoogen trap staat. Denk maar eens aan die z.g. kukemmo's, zijden wandversieringen, met die merkwaardige figuren beschilderd en niet te vergeten die kostelijke kimono's door onze Europeesche vrouwen veelal als ochtendjapon gebezigt. Japan is ook een schoon land met een

o zoo rijken plantengroei, maar ook met vuurspuwende bergen en dikwijls al te onstuimige rivieren, zoodat aardbevingen, vulkaan-uitbarstingen en overstromingen aan de orde van den dag zijn. En 't uiterlijk der Japanneezen? Je kent ze, met hun ronde, gelige koppen, met de spleetoogen, die u zoo schrander kunnen aankijken, ge kent ze, die proutjes, schilderachtige figuurtjes in hun kleurige kledij en je kent die kinderen, snoezen van poppen. Hoewel, al te dikwijls zult ge ze niet tegenkomen en vooral niet in die houding en standen, tijdens die bezigheden, welke wij hen op de afbeeldingen zien verrichten. Daarom hebben we dan ook gemeend onzen lezers deze typische foto's niet te mogen onthouden.

Kijk eens naar dien heerlijken toet van de tweede van links.

*

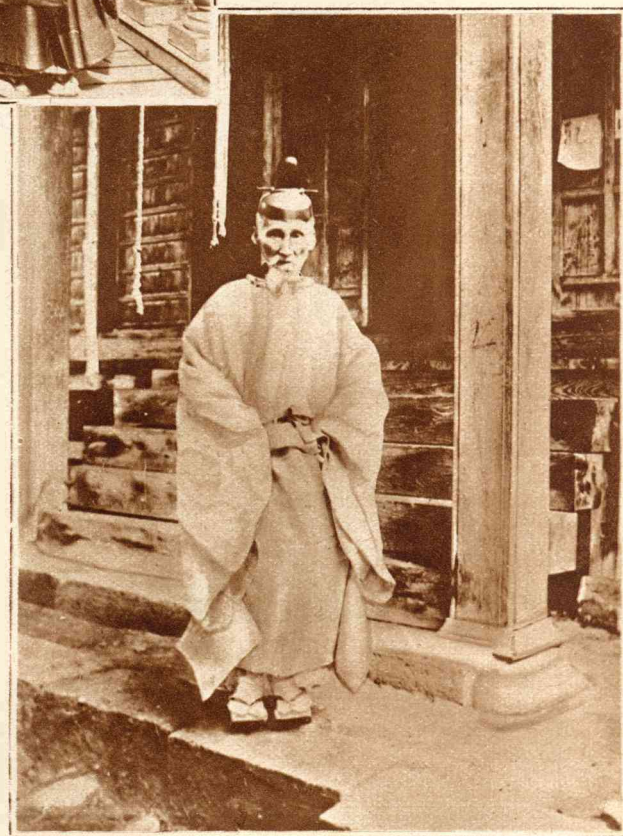
Foto links:

'n Danstribune, waarop gewijde dansen plaats vinden.

*

Foto rechts:

Een Japansch priester, staande voor zijn tempel, in ceremonieel gewaad en in 't volle besef zijner waardigheid.

DE OUDE SCHANS TE AMSTERDAM IN DEN

NAAR DE SCHILDERIJ VAN AERT VAN DER NEER, UIT DE COLLECTIE VAN DEN HEER W. J. R.

AMSTERDAM IN DEN WINTER, OMSTREEKS 1650

DE COLLECTIE VAN DEN HEER W. J. R. DREESMANN (ZIE BETREFFEND ARTIKEL PAG. 888)

De Verlaten Steengroeve

DOOR CHARLES GARVICE

Naar het Engelsch door JOSEPH MARTO

Keeeren we naar Stannard Marshbank terug. Met den sleutel van het salon in z'n zak, liep hij de hal door, trok z'n overjas aan, zette zijn hoed op en ging naar buiten. Het was alsof zijn hoofd in vuur en vlam stond; z'n handen en voeten waren koud als ijs. Stannard Marshbank was een te scherpzinnig man om niet in te zien, hoe gevaarlijk de toestand was, waarin hij verkeerde. Misschien was er nog één uitweg, waardoor hij aan het lot, dat hem dreigend boven 't hoofd hing, kon ontkomen. Inspecteur Jones had hem dien uitweg reeds gewezen.

Hij begaf zich naar den stal en gaf den koetsier van Averleigh-castle last om in te spannen.

„Ik moet direct voor een belangrijke aangelegenheid naar Londen,” zei hij tegen den man, „en hoop den trein die in Layford stopt, nog te halen.”

De koetsier, die natuurlijk niet het minste vermoeden had van hetgeen er eenige minuten geleden in het salon was voorgevallen, spande, om sneller te kunnen rijden, twee paarden voor de dogkar en reed Stannard naar 't station. Hij kon nog juist den trein halen. Te Londen aangekomen, nam hij zijn intrek in een hôtél, nam een bad en bestelde daarna een ontbijt. Het bleek dat hij weinig eetlust had. Hij dacht alleen aan de middelen om uit de netelige positie waarin hij zich bevond, te geraken, stapte in een rijtuig en liet zich naar de haven rijden.

Onderweg dacht hij met de hem eigen sluwheid over den toestand na, waarin hij geraakt was. Hij was op dit oogenblik zeer kalm; zijn verstandelijke vermogens waren niet door een opgewonden gemoedsstemming of door schrik-aanjagende beelden van de wijs gebracht; met zijn gewone scherpzinnigheid, nog verscherpt door het gevaar, dat hem dreigde, wikte en woog hij het voor en tegen. De vraag was: hoe stond hij er, alles wel beschouwd, eigenlijk voor? Tegen hem getuigden alleen de verklaring van Grace Warner, de gevonden manchetsknoopen en de afgedruken der schoenen. Behalve deze drie dingen tegen hem, waren er tal van verpletterende bewijzen tegen Heriot.

Hij had den vrij langen rit naar de haven, waar hij passage naar een Amerikaansche havenstad had willen nemen, nog niet voor de helft afgelegd, toen hij op zijn besluit terug kwam en besloot, om niet de vlucht te nemen, maar het gevaar stoutmoedig onder de oogen te zien.

Mexico of Argentinië waren landen, die goed voor Heriot Fayne waren, maar niet voor hem, Stannard Marshbank, die intellectueel zooveel hooger stond dan die dwaas!

Neen, het zou meer dan een dwaasheid zijn, een fout, een onherstelbare fout, wanneer hij als vluchteling naar het buitenland vertrok. Hij zou naar Averleigh-castle terugkeeren en den strijd om de schuld aan den moord met Heriot aanbinden. Ja, hij zou, maar nu gewaarschuwd en voorbereid, tegen hen, die zijn verderf zochten, in 't strijdperk treden; hij zou, ja, hij zou er voor zorgen, dat Heriot aan de galg kwam!

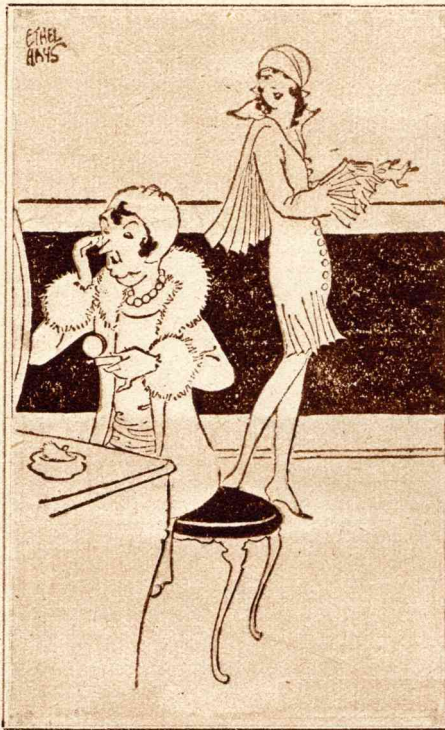
Hij beval den koetsier terug te keeren en hem weer naar zijn hotel te brengen. Niettegenstaande het vaste besluit, dat hij zooeven genomen had, gevoelde hij zich zenuwachtig en angstig. Noch in den trein, noch in 't hôtél, had hij een oog dicht gedaan; hij zou dus nu wat trachten te slapen. Maar de slaap wilde zich niet over hem ontfermen, dan nadat hij een flinke hoeveelheid chloraal had ingenomen.

Zijn slaap duurde lang; tot aan den volgende morgen. Hij stond met zware hoofdpijn op en nam een bad. Hij deed moeite om een stevig ontbijt naar binnen te krijgen, maar het gelukte niet. Het ontbrak hem aan de minste eetlust. Z'n keel was zoo droog als kurk, z'n tong kleefde bijna aan z'n verhemelte; het was hem alsof zijn oogen in hun kassen brandden. De portier van het hotel zag hem meewarig aan en schudde z'n hoofd, toen hij zag, dat de logeergast zijn bord met walging van zich afschoof en brandewijn met water bestelde.

Toen Stannard van de ontbijttafel opstond en een blik in den grooten spiegel wierp, voor hem tegen den muur, herkende hij zich zelf bijna niet. Hij had Averleigh-castle verlaten in avond-toilet, zonder zich den tijd te gunnen, om van kleeren te verwisselen. Op den terugweg naar zijn hôtél, had hij in de haast een colbert-kostuum gekocht; hij zag nu, dat dit niet goed zat; zijn gelaat zag grauw en zwaar betrokken. Hij schrok voor zich zelf toen hij z'n spiegelbeeld zag; een pijnlijke glimlach speelde om z'n mondhoeken.

Nu dacht hij aan Eva. De dag, waarop hij met haar in 't huwelijk had moeten treden, was nu aangebroken! Een straal van machteloze woede schoot uit zijn met bloed doorschoten oogen. Maar bij den hemel! Hij zou het spel zoo gemakkelijk

Fanny Flapuit zegt:

Ze zeggen, dat vrouwen schilderden in de middeleeuwen. Ze doen het nog.

niet opgeven! Zonder strijd tot het uiterste stand van haar doen, dat nooit!

Hij stiet een verwensing uit door zijn op elkaar geklemde tanden en vroeg den portier om het spoorboekje. Hij zag dat hij nog twee uren moest wachten vóór er een trein vertrok en deze trein ging niet verder dan tot Layford. Rustig in z'n hotelkamer blijven, dat kon hij niet en daarom wandelde hij twee uren lang, straat in straat uit. Hij liep zonder naar links of rechts te zien, strak voor zich uitstarend als een nachtwandelaar. De chloraal en de brandewijn betwistten elkander den voorrang in zijn brein.

De voorbijgaers zagen hem nieuwsgierig aan en een politieagent bleef, toen hij hem zag, staan, en scheen er een oogenblik aan te denken, om dien net gekleeden heer, die daar liep alsof hij half dronken was, aan te spreken. Eindelijk kwam hij aan 't station, kocht een paar kranten en tijdschriften, nam plaats in den hoek van een coupé en trachtte te lezen. Maar de letters dansten voor zijn oogen heen en weer; hij kon geen zin, die op 't papier gedrukt stond, begrijpen. Een verwensing binnensmonds preveld, wierp hij de krant op zij en deed een poging om vergetelheid

van alles wat hem pijnigde, in den slaap te vinden. Maar ook dit gelukte hem niet.

No. 45

Vóór zijn vertrek uit Londen, had hij een flesch chloraal gekocht, en hij kon aan de verleiding om er wat van te gebruiken, geen weerstand bieden. Hij viel nu in slaap, maar in een kunstmatigen slaap, die zijn afgemat lichaam en uitgeputten geest geen verkwikking aanbracht.

Hij sliep, maar zijn slaap was onrustig en hij droomde van den vermoorden Ralph Forster. Hij droomde, dat Eva hem een blik van afschuw toewierp en hem den rug toekeerde; hij zag zich zelf, in een overvolle zaal, voor de rechtbank; hij hoorde het vonnis dat tegen hem werd uitgesproken. Geen wonder, dat, toen hij in Layford uit den trein stapte, hij in een toestand verkeerde, waarin hij droom en werkelijkheid niet uit elkaar vermocht te houden en dooreen haspelde.

Het was reeds laat in den avond toen hij te Layford aankwam en er was geen rijtuig meer aan 't station. Hij zou dus moeten loopen om vóór den nacht in 't kasteel te komen. Maar — zei hij tandeknarsend tot zich zelf — komen zou hij er, al moest hij er ook op handen en voeten naar toe kruipen! Hij zou het tegen Heriot Fayne, tegen dien hond van een detective, tegen iedereen die wat tegen hem in te brengen had, opnemen!

Hij stond op de trappen van het station; het was alsof een duizeling hem overviel. Een stations-beambte die hem passeerde, keek hem medelijdend aan. Stannard ging naar buiten. De koude nachtlucht deed hem een weinig tot zich zelf komen; langzamerhand was hij weer in staat om te denken. Hij liet nu, een voor een, de omstandigheden die in zijn voordeel spraken, de revue passeeren. Hij dacht aan wat hij was en aan zijn persoonlijke eigenschappen. Was hij niet Stannard Marshbank, een der bekwaamste leden van het Parlement, was hij geen man, tegen wien niemand ooit een beschuldiging had durven uitbrengen, behalve dan... gisteravond. Voor wien zou hij eigenlijk bang zijn? Toch niet voor iemand als Heriot Fayne, die overal als een doordraaier en een vechtersbaas bekend stond?

Het was een koude nacht; het vroom zacht en er kwam een mist opzetten, die hoe langer hoe dichter werd. Zóó dicht was zij echter niet, dat Stannard den weg niet kon vinden. De weg naar Averleigh-castle was lang, maar die omstandigheid kwam hem wel van pas. Hij had dan tijd, om tot zich zelf te komen en zijn plan van aanval op z'n vijanden te beramen en uit te werken.

Zoo wandelde hij voort, nu en dan stil staande als om de loomheid die zich van zijn geest en ledematen door het gebruik van het verdoovingsmiddel had meester gemaakt, van zich af te schudden. De mist werd steeds dikker, maar hij verloor den weg niet uit het oog. Eindelijk had hij den rand der heide bereikt. Hier was alles mist wat hij zag. Hij stond stil en trachtte met zijn blik door de duisternis te boren, die hem van alle kanten omgaf. Nu stak hij een lucifer aan, maar dit zwakke schijnsel diende slechts om hem er van te overtuigen, hoe dicht de grijze nevel was, die zich voor en rondom hem als een reusachtige lijkwade uitstrekte. Een oogenblik stond hij daar als verbijsterd; hij wist niet wat hij doen zou. Hij wierp de lucifer weg en klemde vast besloten de tanden op elkaar. Om op Averleigh-castle te komen, moest hij de heide oversteken, en hij zou de heide oversteken.

Ja, deze richting moest hij inslaan, en hij ging op weg. Zoo liep hij een half uur lang, steeds in den dichten mist. Sinds hij den vorigen avond het kasteel verlaten had, had hij zoo goed als niets gegeten. Daarentegen had hij tegen z'n slapeelooheid meer chloraal ingenomen, dan goed voor hem was. Hij voelde zich licht in 't hoofd en zwaar in de beenen; een neerslachtigheid en gedruktheid, zooals hij nog nooit had gekend, maakten zich van hem meester. Boven zich, in den ondoordringbaren mist, hoorde hij stemmen. Nu eens meende hij duidelijk de stem van Eva,

dan weer die van Grace te hooren, waartusschen zich die van Ralph Forster verhief. Uit den dichten, grauwen nevel, die hem als een dicht geweven net omsloot, doemden in verscheidene vormen wanstaltige spookgestalten voor hem op, maar allen met het met bloed overstroomde gelaat van den vermoorden jachtopziener.

Het scheen, alsof die vervloekte heide betooverd was! Hij lachte luid en schel, als om de vrees die hem be kroop, weg te jagen, maar zijn eigen gelach klonk hem als het spottend lachen van een duivel in de ooren.

Eensklaps zag hij een licht door den dichten nevel schitteren. Met geweld trachtte hij de afzichtelijke spookgestalten, die door zijn geest waarden, te verdwijnen, en drong zijn vermoeide voeten om de richting in te slaan, waaruit het vriendelijk licht hem tegentwinkelde.

Daar verdween het even snel en onverwacht als het gekomen was. Zijn overspannen en met schrikbeelden gevuld brein zag in deze plotselinge verdwijning iets vreeselijks en onheilspellends. Hij stond stil en bedekte z'n gelaat met beide handen. Daarna riep hij luid om hulp. Maar zijn hulpgeroep stierf weg over de vlakke, door den nevel onzichtbare heide. Alles bleef doodstil. Opnieuw en in dichte drommen rezen de hatelijke spookgestalten voor zijn verhitte verbeelding; een koor van om wraak roepende stemmen krieschte in z'n ooren; de stem van Ralph Forster riep hem de woorden toe die de vermoorde man tot hem gesproken had, vóór dat het noodlottige schot een einde aan zijn leven maakte!

Met een door merg en been dringenden angst-kreet viel Stannard Marshbank in de heide-struiken. Plotseling scheen de grond onder zijn bevende voeten weg te zakken; hij was er zich nog even van bewust, dat hij in een afgrond viel. Onder het slaken van een ijselijken gil, die door den dichten, grauwen nevel scheurde, plofte hij naar beneden.

Een roerlooze stilte heerschte nu in het nachtelijk uur op de eenzame heide.

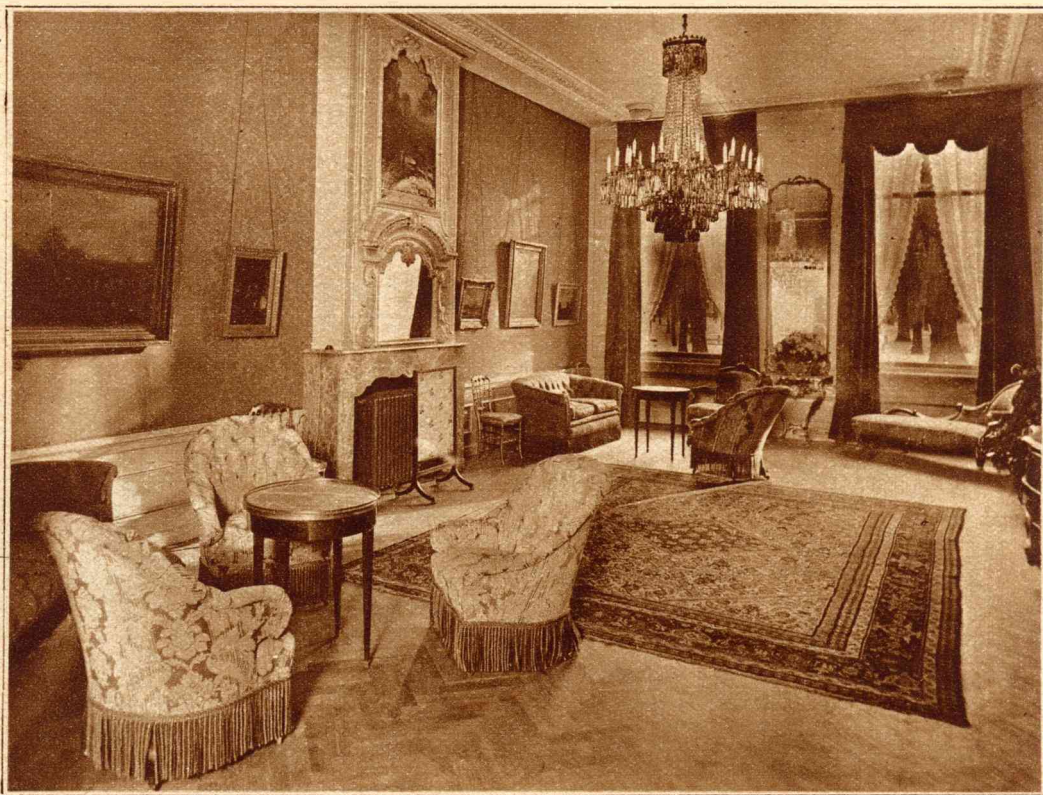
DRIE EN VEERTIGSTE HOOFDSTUK.

Toen inspecteur Jones den volgenden morgen over de heide wandelde om zich naar de woning der Warners te begeven, hing de mist nog altijd over het eentonige landschap, ofschoon niet zoo dicht meer als gedurende den nacht.

Hij was van plan om Grace mee te deelen, dat de rechtzitting om twaalf uur zou plaats hebben en dat zij waarschijnlijk namens een der partijen als getuige zou worden opgeroepen.

Aan den rand der steengroeve gekomen, wierp hij onwillekeurig een blik in den afgrond. We zeggen: onwillekeurig, maar eigenlijk was het een gewoonte van hem geworden, om, als hij voorbij de groeve kwam — en dat was niet zelden het geval — even te kijken naar de plek, waar de ongelukkige jachtopzichter vermoord was gevonden.

Ook dezen morgen week hij van z'n gewoonte niet af. Eensklaps trad hij vol schrik een stap achteruit; hij keek scherper toe en meende een

De nieuwe ambtswoning voor den Minister van Buitenlandsche Zaken zal weldra betrokken worden. Hierbij een foto, weer gevend een hoekje van den ontvangsalon, stijl Lodewijk XIV.

menschelijk wezen te zien liggen op dezelfde plek, waar de vermoorde Ralph Forster gelegen had.

„Och,” mompelde hij binnensmonds, „m'n verbeelding speelt me parten. Ik lijk wel die oude vrouw, die jaren lang onder haar bed keek, vóór zij slapen ging, en ten slotte er zoo zeker van meende te zijn, dat zij iemand zag, die daar verborgen lag, dat zij er gek van werd.”

Maar toch bleef hij staan, wierp zich, na eenige oogenblikken op den grond en keek over den rand der groeve heen naar beneden. De mist was intusschen hoe langer hoe meer opgetrokken en nu zag hij, dat daar inderdaad het bewegingloze lichaam van een mensch lag. Hij liep de treden af, naar den diepen bodem der groeve, en boog zich over de gestalte, die op den grond lag uitgestrekt. Het was niemand anders dan Stannard Marshbank.

Hij lag daar roerloos, met zijn arm onder z'n hoofd; z'n bleek gelaat was met bloed bekleet, dat uit een wond in zijn voorhoofd gutste.

Bij deze ontdekking verloor inspecteur Jones voor de eerste maal in zijn leven bijna z'n tegenwoordigheid van geest. Spoedig echter, was hij geheel de oude, de ijverige, handige politie-ambtenaar, wiens gespannen aandacht onmiddellijk gevestigd was op het nieuwe, onverwachte geval, dat zich hier voordeed.

Hoe was die man hier gekomen? Dat was de eerste gedachte, die hem door het brein flitste. Hij dacht een oogenblik na en blies zoo hard hij kon op z'n fluitje. Vervolgens hief hij het hoofd van den bewustelozen man op en legde zijn hand op diens hart. Den hartslag voelde hij nog, maar zwak. Daarna vulde de inspecteur zijn hoed met water, bette daarmee het met bloed bedekte voorhoofd en goot een weinig brandewijn door de op elkaar geklemde tanden. Nadat hij hiermee klaar was, hoorde hij boven zich gepraat en geroep. Het waren de dorpsveldwachter en een paar pachters, die spoedig in

de groeve afgedaald waren en nieuwsgierig naar den in zwijm liggenden man keken.

„Vlug wat!” riep inspecteur Jones, „we hebben geen oogenblik tijd te verliezen. Aan 't werk dus! We moeten dien man voorzichtig naar het hier dichtst bijzijnde huis brengen, naar dat van Warner.”

Zij namen den bewustelozen man behoedzaam op en droegen hem dwars door de heide naar het aangewezen huis. Grace en juffrouw Warner hadden hen zien aankomen en liepen hen te gemoet. Beiden waren zeer ontsteld. Toen het jonge meisje Stannard herkende, slaakte zij een gil.

Het was nu geen tijd om vragen te stellen of te beantwoorden. Stannard werd naar boven gebracht en een der mannen liep op een drafje naar dokter Watson.

„Hoe is dat toch gebeurd?” vroeg Grace, toen zij, haar moeder en inspecteur Jones naast het bed stonden waarop de bewusteloze, een levenloze gelijk, lag uitgestrekt.

Zij beefde over al haar leden en de tranen stonden haar in de oogen.

Tot eenig antwoord schudde Jones z'n hoofd en zei langzaam:

„Ik weet het waarlijk niet; ik heb er niet het minste idee van. Ik vond hem in de steengroeve liggen, juist op dezelfde plek, waar...”

Hij voleindigde den zin niet, maar Grace begreep hem en huiverde.

„Het is verschrikkelijk,” zei ze.

„Ja, maar ook merkwaardig.”

Op dit oogenblik kwam dokter Watson boven en onderzocht den gewonde.

„Zal hij er boven op komen?” vroeg Jones.

De geneesheer schudde bedenkelijk het hoofd en vroeg:

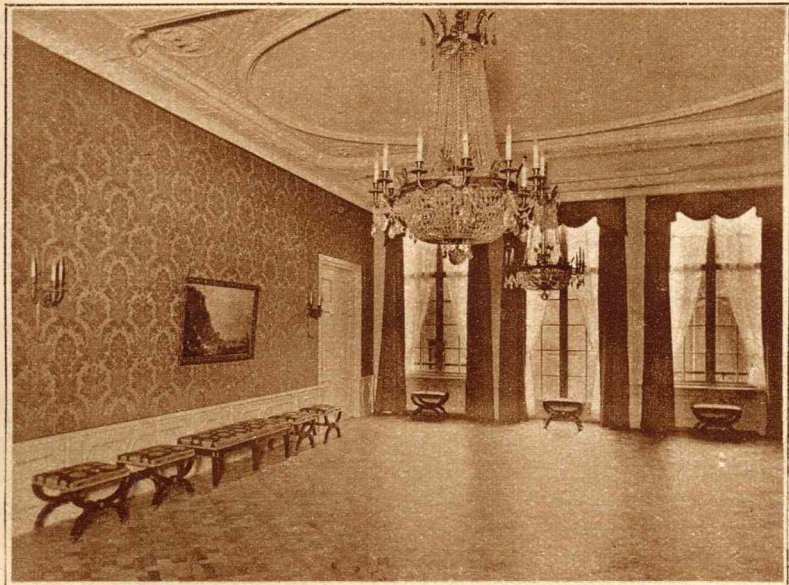
„Is de graaf gewaarschuwd? Zoo niet, dan moet dit direct geschieden.”

Warner begaf zich nu naar het kasteel. Lord Averleigh liet zich niet lang wachten en kwam te paard, in gestrekten draf aangereden. Hij was zeer ontgaan; gedurende verscheidene minuten was hij niet in staat om een woord te zeggen. Nadat hij zich met veel moeite hersteld had, vroeg hij met bevende stem:

„Weet juffrouw Winsdale van het ongeval?”

„Het zal wel niet noodig zijn, haar er van in kennis te stellen,” antwoordde Jones, „de mannen, die mij geholpen hebben om hem hier te brengen, zullen natuurlijk het nieuws direct overal in de buurt rond vertellen.”

Dokter Watson wijdde intusschen zijn zorgen aan den bewustelozen Stannard Marshbank. Eindelijk bewogen zich diens lippen en opende hij de oogen.

De balzaal in de ambtswoning van minister Beelaerts van Blokland

„Is hij nu bij kennis?" vroeg de graaf fluisterend aan Watson.

Maar deze behoefde niet te antwoorden, want Stannard zag den graaf strak aan en vroeg met zachte, maar duidelijk hoorbare stem:

„Waar ben ik?"

Toen hij Grace zag staan, vertoonde zich een glimlach op zijn gelaat. Hij vervolgde: „Nu herinner ik me; ik was verdwaald geraakt. Waar ben ik gevonden?"

Niemand der aanwezigen durfde hem antwoord op deze vraag te geven. Hij keek verwonderd om zich heen.

„O, ik weet het al; ik moet in de steengroef gevallen zijn."

Het scheen, dat deze merkwaardige en verschrikkelijke samenloop van omstandigheden weinig of geen indruk op hem maakte.

De graaf boog zich over hem heen en vroeg:

„Heb je veel pijn?"

„Niet in 't minst," antwoordde Stannard, heel kalm.

„Dat is zeker een goed teken?" vroeg de graaf weer en zag dokter Watson vragend aan.

Deze trok een bedenkelijk gezicht.

„Hij heeft een zware kwetsuur aan z'n ruggegraat en daarom voelt hij niets."

Dr. Watson zei dit zeer zacht, om niet door Stannard verstaan te worden, maar deze had opmerksaam de lippen van den geneesheer gadeslagen terwijl hij sprak, en vroeg even kalm en onaandoenlijk als te voren:

„Ben ik in stervensgevaar?"

De dokter keek hem een oogenblik aan, scheen zich te bedenken en antwoordde:

„Ja."

Eén oogenblik kwam er een verstoorde uitdrukking op Stannard's gelaat, een uitdrukking van vrees en afschuw, maar deze was reeds verdwenen, toen hij zeide:

„Ik dank u; ik dacht het wel. Eens heb ik iemand op jacht precies zoo zien vallen als ik viel. Hij leed geen pijn en kon zich evenmin bewegen als ik. Ik ga dus sterven."

Een paar minuten lang heerschte een roerloze stilte in 't kleine vertrek.

„Weet Eva het al? Ze zal er wel blij om zijn."

Deze woorden waren nog niet door Stannard gesproken, of Eva en Francis Winsdale kwamen binnen. Een oogenblik later stond zij aan 't hoofdeinde der legerstede; haar handen waren krampachtig saamgevouwen en zij zag bijna zoo bleek als de stervende.

„Het was heel lief van je om te komen," hernam Stannard, terwijl hij z'n blik naar de plek wendde waar zij stond. „Waar is Heriot?"

Niemand gaf antwoord op deze vraag.

„Ik begrijp het al," vervolgde hij; „hij is gearresteerd."

Toen Stannard inspecteur Jones onder de aanwezigen zag, keek hij hem verstoord en wantrouwend aan.

„Als ik stierf, zonder iets te zeggen, zou het er slecht met hem uitzien, is 't niet?"

„Inderdaad," antwoordde Jones, ernstig.

„Ja, dat weet ik. Zelfs als hij vrijgesproken werd, dan zou het publiek nog aan zijn schuld blijven gelooven."

Ditmaal vergenoegde Jones zich met een toestemmend hoofdgebaar.

„Alles hangt dus van mij af," zei Stannard weer, peinzend.

Nu keek hij beurtelings Eva en lord Averleigh aan, alsof hij niet wist of hij spreken zou of niet. Maar Eva en de graaf bleven sprakeloos. Zij begrepen, dat Heriot's eer en goede naam, ja, misschien zelfs zijn leven, in de handen van dezen stervenden man lagen. Zou hij zelfs in 't aangezicht van den dood, nu hij op het punt stond om voor den rechterstoel van God te verschijnen, zijn neef, dien hij in 't verderf had trachtten te storten, blijven haten?

Stannard bleef den graaf en Eva met een eigenaardige uitdrukking op zijn bleek gelaat, aanstaren. Eensklaps wendde hij zich tot Jones en zeide:

„Neem uw notitieboekje en schrijf op. Wanneer iemand mij gisteravond had voorspeld, dat ik op dit uur een volledige bekentenis zou afleggen, dan zou ik hem in zijn gezicht hebben uitgelachen, met de verklaring er bij dat hij gek was. Maar toen was ik nog vol leven en nu lig ik op mijn sterfbed, niet waar, dokter? En het is vreemd," — dit scheen hij meer tot zich zelf dan tot de aanwezigen te zeggen — „maar het is precies alsof het me niet meer kan schelen, wat er na mij gebeurt. Ik gevoel, dat ik nu sterven ga, maar als ik ook maar de geringste kans had om in 't leven te

SCHOUT BIJ NACHT QUANT, commandant der marine te Den Helder, is met ingang van 26 Januari bevorderd tot vice-admiraal, welk feit een ieder die, hetzij ambshalve, hetzij particulier met dezen humanen functionaris wat te maken heeft, zeker verheugen zal.

blijven," — hier wierp hij een koortsachtigen blik op Eva — „dan zou ik liever een dozijn onschuldige menschen hebben kunnen zien op hangen, dan jou te verliezen. Want, ik heb je lief gehad, Eva. Ik geloof niet, dat Heriot je zoo lief heeft als ik."

Hij lachte bitter.

„Zou hij?" — hernam hij met meer inspanning — „zou hij iemand om jou hebben vermoord? zou hij er zelfs zijn eer en goeden naam aan gewaagd hebben, om jou voor zich te winnen? Ik geloof het niet. Dit en meer dan dit, heb ik gedaan. Ik heb Ralph Forster vermoord."

Er klonk geen berouw, zelfs geen wroeging in de vreeselijke bekentenis die hij aflegde. Hij legde die bekentenis af op een toon, alsof hij over een wandeling over de heide of over een ritje te paard sprak.

Alleen aan Eva's mond ontsnapte een gil van ontzetting; de andere aanwezigen zwegen. Inspecteur Jones was ijverig bezig met het opschrijven der bekentenis van Stannard Marshbank.

„Het was geen doodslag uit noodweer," hernam Stannard met hetzelfde eentonige, sombere toongeluid: „Ik was de aanvaller en wierp me van achteren op hem. De kerel had het gewaagd, mij uit te schelden en te beleedigen! Ik haatte hem; ik voelde dat ik hem moest vermoorden en ik vermoordde hem! Ik wierp hem over den rand heen

in de steengroef; daarna daalde ik er in af en schoot hem dood met het geweer, dat hij Heriot moet afgenomen hebben. Kort te voren had ik een onderhoud met Heriot gehad en hem verzocht mij te sparen en niet te verraden. Forster was, verborgen achter het struikgewas, getuige van dit onderhoud geweest. Daardoor had hij me in z'n macht; hij moest dus sterven."

Een rilling van ontzetting voer door de omstanders, toen zij dit verhaal uit den mond van den stervende vernamen, zonder dat deze eenig teken van spijt of berouw gaf.

„Ik heb Grace Warner in 't ongeluk trachten te storten; maar dit is mijn ongeluk geweest. Anders was ik nu de algemeen geachte echtgenoot van Eva Winsdale. In mijn worsteling met Ralph Forster aan den rand der groef verloor ik een van m'n manchetknoopen. De andere verborg ik achter den schoorsteenmantel van mijn slaapkamer op 't kasteel. Deze bekentenis, alsook 't verifieeren van mijn schoenafdrukken op den boden der steengroef, zal wel voldoende zijn om Heriot van elke verdenking van moord te zuiveren. Ik denk het ten minste."

„Ja, dat is voldoende," zei inspecteur Jones.

„Dan zal het me aangenaam wezen, als u me nu alleen laat en me in vrede laat sterven," zei Stannard nog; „hoeveel uren heb ik nog te leven, mijnheer Watson?"

Toen al de aanwezigen het vertrek verlaten hadden, voelde Dr. Watson Stannard's pols.

„Houd u maar bedaard."

„Ik wist niet, dat ik leven maakte," klonk het uit den mond van den stervende; „wat is het donker in de kamer; trek de gordijnen op!"

Dr. Watson voldeed schijnbaar aan dit verzoek; de gordijnen waren reeds opgetrokken.

Gedurende een kwartier spraken geen van beiden. Eensklaps opende Stannard z'n reeds half gebroken oogen, keek strak voor zich heen in de ledige ruimte en sprak fluisterend den naam: Eva, uit.

Het was zijn laatste woord. Vijf minuten later stond Dr. Watson op, bedekte het marmerbleeke en koude gelaat van Stannard Marshbank met een wit laken en trok de gordijnen voor de vensters dicht.

Reeds lang vóór het vastgestelde uur, stond een groote, dicht samen gepakte menigte voor het rechtsgebouw, waar de zaak van lord Fayne, beschuldigd van moord op den jachttopziener Ralph Forster, dien dag behandeld zou worden. De gerechtszaal was zóó vol, dat de rechters moeite hadden zich een doortocht door het publiek te banen, alvorens zij in hun zetels konden plaats nemen.

Iedereen had den mond vol over het geheimzinnige geval: het vinden van het parlementslid Stannard Marshbank in de steengroef; de zonderlingste, meest dwaze en tegenstrijdige verhalen waren dienaangaande in omloop.

Zelfs de heeren der rechtbank waren min of meer opgewonden. De kalmste man in de geheele zaal was, vreemd genoeg, de gevangene zelf, de man, die in de bank der beschuldigen zat. Heriot, die in zijn cel van de geheele buitenwereld en wat daar omging, was afgesloten, was de eenige persoon, die onkundig was van het ongeluk, hetwelk Stannard was overkomen.

Wordt voortgezet.

VROUWENLEVEN

Tot het allerlaatste op 't gebied van avondkapsels, behoort dit nauwsluitende kapje van zwart tule, opgevroolijkt door gouddraad en pailletten.

ONZE SLAAPKAMER

Onderen onder ons zullen het zich nog wel herinneren, dat voor 'n slaapkamer elk vertrek goed genoeg werd geacht — 't is toch alleen maar om te slapen en als je slaapt, zie je toch niets.

Toch brengen we in de slaapkamer — neem aan dat men 8 uren slaapt, wat normaal is — één derde van ons leven door en het is dus in de eerste plaats volstrekt niet overdreven, wanneer we er voor zorgen, dat het in dat vertrek zoo gezond mogelijk verblijven is.

Dus in de eerste plaats dient gezorgd voor de hygiëne en daarmee is men ook begonnen en in de nieuwere huizen vindt men geen slaapvertrekken meer zooals in de oudere, in afgeschoten hoekjes, in donkere alkoven, waar nooit licht in kwam en de versche lucht slechts langs een grooten omweg toegang had.

Men ziet nu in de nieuwe huizen ruime, zij het misschien nog niet overal heelemaal voldoende, vertrekken, die goed geventileerd kunnen worden en waartoe het licht volop toegang hefet.

Daardoor is reeds aan een der voornaamste voorwaarden voor een goede slaapkamer voldaan, maar gezondheid alleen is niet voldoende, er moet ook wat gezelligheid, wat vroolijkheid aan gegeven worden.

En nu hoor ik al verschillende van mijn lezeressen uitroepen: „Maar gezelligheid en vroolijkheid zijn in een slaapkamer toch niet noodzakelijk!”

Dat zijn ze wel.

Als we naar bed gaan en we moeten ons ontkleden, ons haar opmaken voor den nacht, onze handen verzorgen en allerlei van die kleine bezigheidjes doen in een ongezellige kamer, met donker behangsel aan den muur en zware donkere gordijnen voor de ramen, wanneer de lamp voorzien is van een kap, die maar spaarzaam licht doorlaat, zoodat er in de kamer een halfduister heerscht, dan zullen we in een heel andere stemming onder de dekens kruipen, dan wanneer die kamer is behangen met een licht, vroolijk papiertje — liefst, dit weer voor de hygiëne, een van die tegenwoordig verkrijgbare, met spons en zeem afwaschbare papiertjes — wanneer de gordijnen een vroolijk, licht patroon hebben, liefst in overeenstemming, in elk geval in harmonie met het behangsel en niet van wol, maar bijv. van cretonne of landhuisjesstof, en de lamp een helder schijnsel uitstraalt.

Aan meubelen zette men niet te veel in de slaapkamer, niet meer dan noodig is: een bed, een waschtafel, met stroomend koud en warm water,

wat tegenwoordig heelemaal niet meer zoo kostbaar is — een kleerenkast, een tafeltje met een waschbaar kleedje er op, en een paar stoelen met gladde, liefst met bekleede zittingen.

Ook dit meubilair houde men in lichte kleur en in het ledikant neme men een staalraadmatras, die heel wat hygiënischer is, dan zoo'n oude springveeren bak-matras, die ware stofnesten zijn en die heel moeilijk stofvrij zijn te houden.

De beste onderlaag, ter bedekking van de springveeren matras — de eigenlijke boven-matras dus — is er een, die met paardenhaar gevuld is; wel is paardehaar nog al duur, maar het is dan ook het beste: kapokmatrassen, al bemoeilijken die de luchtwisseling ook meer, zijn evenwel ook niet slecht. Veeren bedden dienen echter afgekeurd: zij zijn te broeierig en daardoor ongezond.

Voor kinderbedjes zijn matrassen, met varens of zeggras gevuld, zeer aan te bevelen, omdat ze zeer goedkoop zijn en dientengevolge gemakkelijk dikwijls vernieuwd kunnen worden.

Voor de hoofdkussens kan men veeren nemen, al geven velen de voorkeur aan zeggras of varens, omdat die het hoofd niet zoo warm maken.

De beste bedekking geven wollen dekens, hoe ruiger hoe beter: die laten luchtwisseling toe tus-

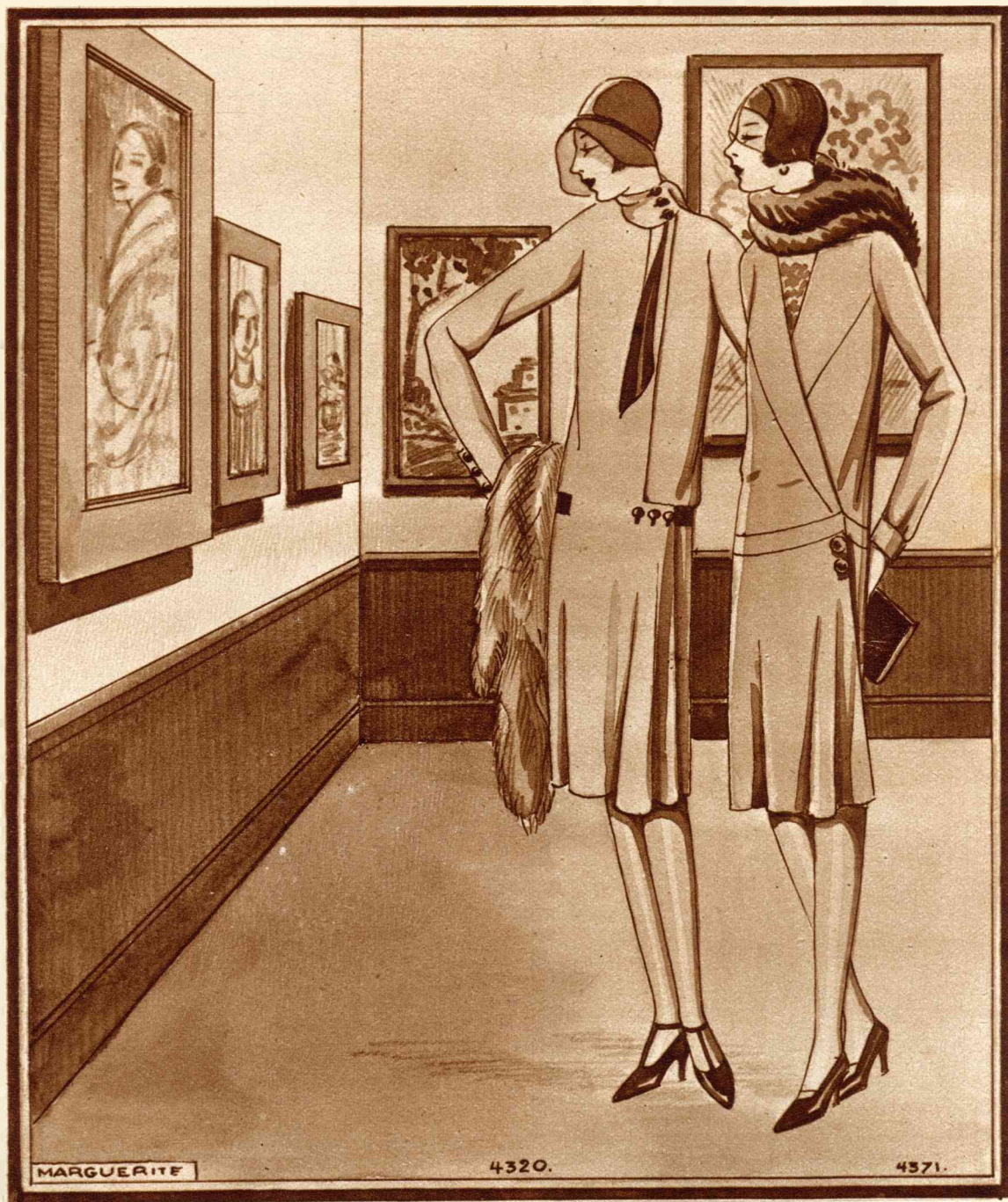
schen het lichaam en de omgeving, wat gewaardeerde dekens niet doen, waarom deze dan ook sterk zijn af te keuren. Bovendien houden wollen dekens evengoed warm, en wat alweer een hoofdzak is, ze kunnen gemakkelijk worden gewasschen.

Wanneer men deze wenken opvolgt, dan zal men het ondervinden, dat men 's avonds gemakkelijker inslaapt en 's morgens frisscher wakker wordt, omdat dan alles in het vertrek er toe meewerkt, de atmosfeer rein en zuiver te houden, wat vooral voor hen die met open mond slapen — en het zijn er zeer velen die dat doen — van het grootste voordeel is.

Maar daarom ook, let in de eerste plaats op goede ventilatie en slaap nooit in een kamer, die totaal is afgesloten.

WILLY.

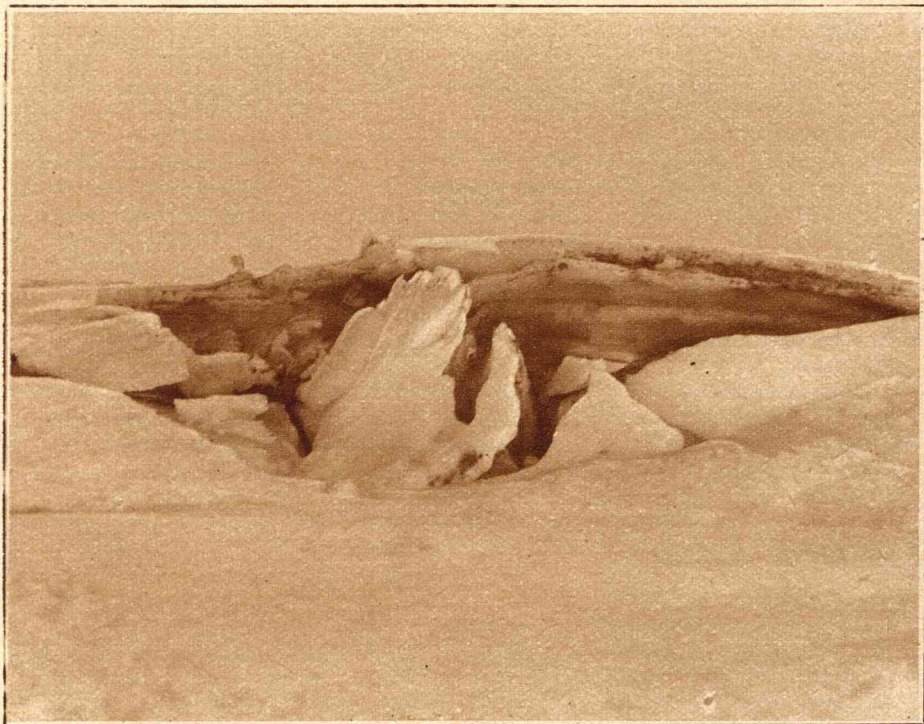
KNIPPATRONEN van onze geteekende modellen zijn verkrijgbaar aan „Het Patronenkantoor”, Postbus No. 1, Haarlem. Onbetspelijke coupe. Dameskleding in de maten 88, 96, 104 bovenwijdte à f 0.35, kinderkleding voor den bij 't model aangegeven leeftijd à f 0.55. Bij elk patroon handleiding voor 't knippen en naaien benevens een reeks kleinde patroonschetsen. Franco toezending, direct na ontvangst van bestelling met het verschuldigde bedrag aan postzegels ingesloten waarbij vermeld naam en adres, nummer van 't model en 't blad waarin het voorkomt, en bovenwijdte. Men meet deze maat rondom het lichaam, recht onder de armen door, gewoon glad gemeten, zonder extra-toegift. Van de gefotografeerde modellen zijn maatpatronen verkrijgbaar, na nauwkeurige opgave der gewenschte maten à f 1.— p. stuk voor dames, voor kinderen à f 0.70.

TWEE FRANSCHÉ MODELLEN

4320. Eenvoudige doch zeer chique japon van licht-grijze Charmelaine. Op zijde klokkend. Gegarneerd met knopen en roode pean de suède semi-ceintuur. Opstaande kraag, op zijde gesloten, waarvan de slippen met roode crêpe de chine zijn gevoerd.

4371. Keurige namiddagjapon, gedacht in lido-blauw zijden rips. Het rokje is in vorm geknipt en valt in soepele godels. Het overslaand corsage vormt breede revers. Twee galalith-knoopen en een frontie van bijpassende zijde of crêpe de chine vormen de garnering.

GLETSCHERS EN IJSBERGEN AAN DE KUST DER ZUIDERZEE
Voor den ingang van de haven van Huizen hebben zich geweldige ijsschotsen opgestapeld, die een gigantischen aanblik opleveren. Op plm. 1 K.M. van de kust namen wij deze foto van het ijsgebergtencomplex.

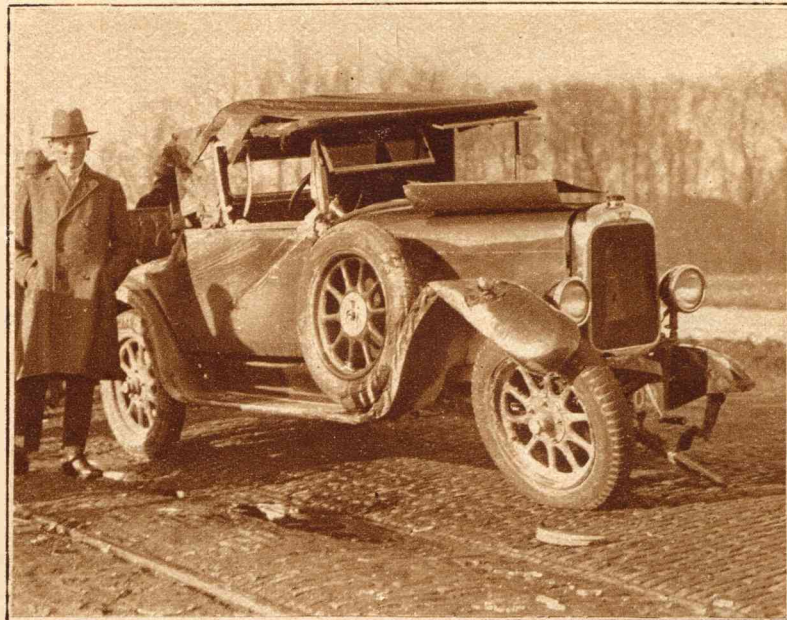
Hiernaast: Ondanks de zeer moeilijke omstandigheden wist onze fotograaf het uiterlijk van den havendam te Huizen op deze kunstzinnige wijze vast te leggen.

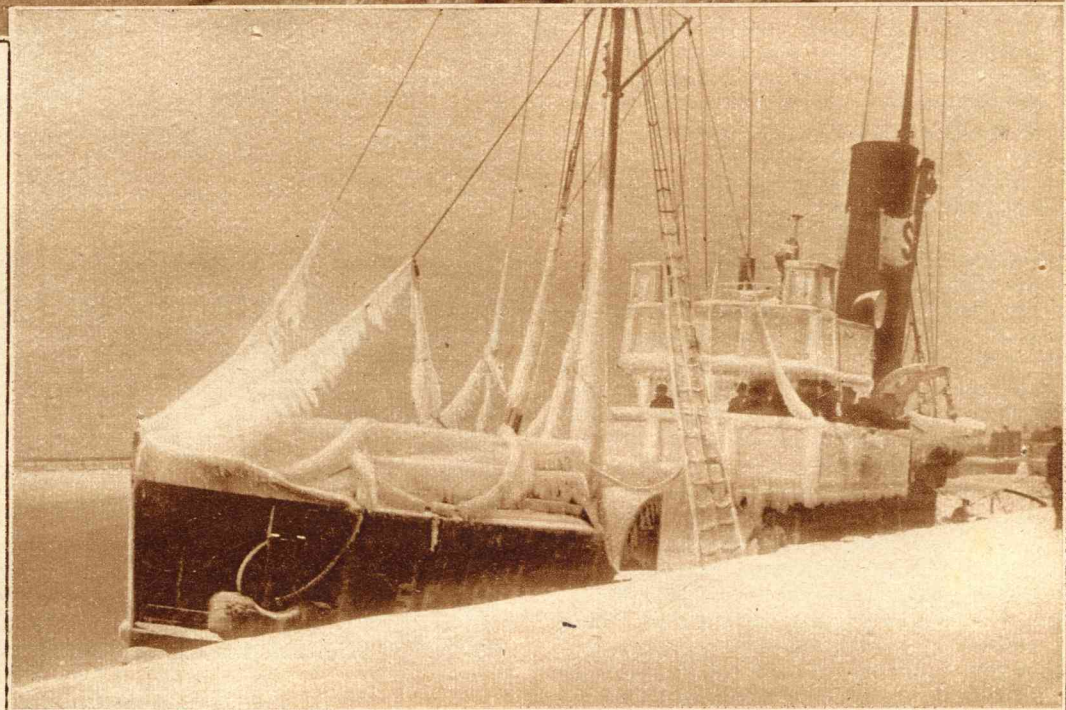
Van Ver en Dichtbij

PROFESSOR DR. J. J. VAN LOGHEM, de Amsterdamsche hoogleraar in de leer der hygiëne, is naar New-York vertrokken om er als gast van de Rockefeller-Stichting gedurende 3 maanden voordrachten te houden. De aankomst van den hoogleraar aldaar.

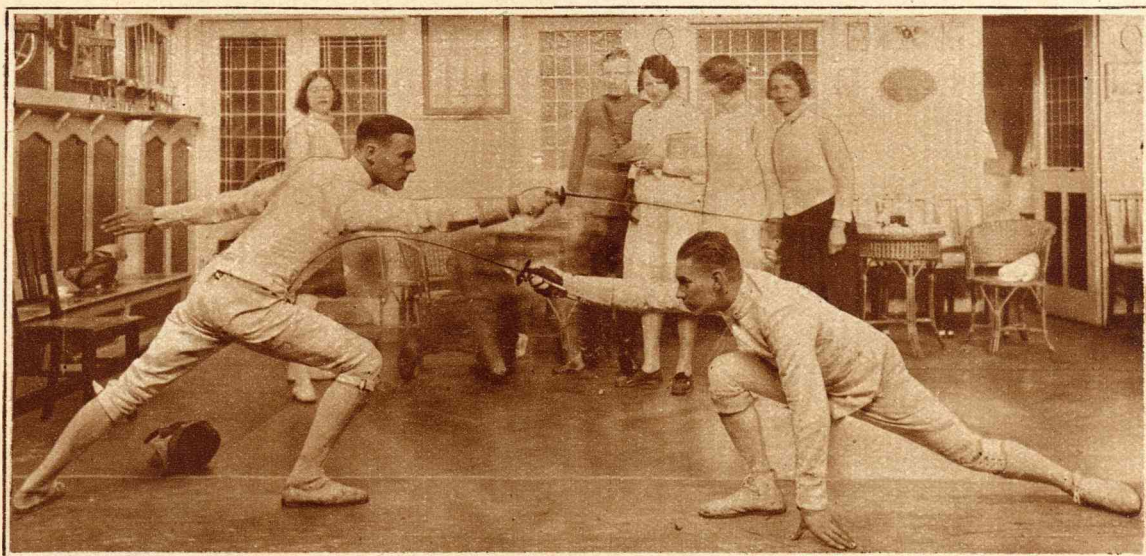
DE BERUCHTE MUIDERSTRAATWEG heeft wederom in samenspanning met de nog beruchtere Gooische stoomtram een catastrofe op zijn geweten. Door de verspreiding van een walmend rookgordijn heeft er voor de zooveelste maal een botsing plaats gehad tusschen twee auto's, met het gevolg, dat een der ontredde wagens een uiterlijk vertoonde als hierbij weergegeven.

DE „VLIEGENDE HOLLANDER" gelijk, zoo spookachtig ziet het er uit, is het bergingsschip „Seehund" van een vruchteloze poging om een in nood verkeerenden stoomer hulp te verleen, in veilige haven aangeland.

Schoonrijden te Naarden — Zondag werden op de banen te Naarden de nationale kampioenschappen schoonrijden gehouden. Mej. Van Wijngaarden en de heer Van Baalen verwierden den titel. Op onze kiek ziet men dit tweetal in actie.

Florettscheren om het kampioenschap van Haarlem en Omstreken. Zondag werden in de zaal Brassini te Haarlem boven genoemde wedstrijden gehouden. De heeren Aanstoot (rechts) en Rademaker in actie.

SPORT VAN ZONDAG

Moet je meemaken! De Hollandsche winters munten meestal uit door regen en wind. Ditmaal hebben we iets van een heuschen winter, hetgeen althans valt op te maken uit de vele berichten van schoon- en hardrijderijen. Maar waar rijden die mensen in 's hemelsnaam op? Wanneer je hier op de schaats wil gaan, begint het altijd, juist een paar uur voor dat onzalige moment, heerlijk te regenen.

In het kort hadden de gepasseerde winterweken het volgende verloop.

Maandag: Geen vuiltje aan de lucht, d.w.z. van een voetballersstandpunt bezien. De elftallen voor Zondag a.s. worden samengesteld.

Dinsdag: 't Heeft zoowaar weer gevoren. Volgens het weerbericht, waarschijnlijk lichte dooi in het Westen en waarschijnlijk matige vorst in het Oosten. Noorden en Zuiden ontbreken. Wonen waarschijnlijk geen mensen meer.

Kans op regen, sneeuw- of hagelbuien. Verdere vooruitzichten, kans enz. enz.

Woensdag: Voetbal en ijs begint een vraagstuk te worden. 't Heeft zoowaar licht gevoren in het Westen. Gelukkige streek.

Donderdag: Een laag sneeuw van enkele decimeters heeft zoowel den voetbal- als den ijsenthousiasten vele illusies ontnomen. Voetbal-experts wijzen op de mogelijkheid van voetbal in de sneeuw.

Vrijdag: Sneeuw en ijs. Verschillende ijsbanen

wagen het er op en openen hun poorten. Vele vuiltjes aan de lucht nu.

's Middags 2 uur 28 graden Fahrenheit. Om 3 uur, juist als de N.V.B. alle wedstrijden voor Zondag heeft afgelast, 40 graden Fahrenheit. Half vier motregen en om 6 uur giet het.

De voetballers, onkundig nog van het N.V.B. besluit, koopen dozijnen klosjes voor hun schoenen.

Zaterdag: sneeuw weg; ijs zoo goed als. Groote verslagenheid onder de bezitters van niet vochtige voetbalvelden vanwege N.V.B.-besluit. Inderhaast worden nog wat friendly-games ge-

wezen. De Hagenaars hebben er dus een puntje bij en Blauw-Wit één minder. Wijders is Excelsior wat men noemt „de sigaar” en zijn Feijenoord kansen weer gestegen. Het ééne puntje is hier wel voor velen van belang.

Eigenaardig overigens die uitspraak, hoewel wij natuurlijk niet alle motieven kennen, die tot de genomen beslissing hebben geleid.

Maar... bij de kwestie buitenspel is het oordeel van den scheidsrechter toch 99pCt. Wat zegt de heer Boekman hier wel van? Misschien heeft hij op het moment, dat u dit leest, al een en ander verteld.

Buitenspel is in vele gevallen een kwestie van appreciatie. Hier schijnt men Boekman's oordeel echter ter zijde te hebben gesteld.

*

Als de clubs nu maar niet gaan denken, dat elk protest tegen een vermeend buitenspel doelpunt raak is. Dan is de ellende niet te overzien en zou men beter de bepaling kunnen maken, dat tegen buitenspel, of vermeende offside-gevallen, niet geprotesteerd kan worden. Iets wat ons trouwens toch zoo gek niet zou lijken.

Een beslissing als de hierboven genoemde geeft zoo gauw aanleiding tot onaangenaamheden.

Holland op de schaats — Mevrouw J. Ockels (Nijverdal) en de heer A. de Hoop (Bussum) op de banen te Naarden in actie.

organiseerd.

Later weer lichte tot matige vorst. Winkeliers in schaatsen en wollen gebreide klederen maken goede zaken.

Zondag: Geen ijs, geen schaatsen, geen sneeuw en geen voetbal. Alles mogelijk, doch levensgevaarlijk. Vele leelijke gezichten vanwege den buitenmodel-Zondag. Jansen met z'n vrouw zien wandelen. Beiden schenen min of meer ontstemd.

Maandag tellen we weer opnieuw: Ijs, schaatsen, sneeuw, warme melk, heerlijk!

Van deze winters echter verlos ons! Wat zullen we u voorzetten. Er is van alles, ook zelfs nog voetbal, maar natuurlijk niet je ware. Laten we ons ditmaal dus nog maar tot het ijs bepalen.

De stilte in het voetballoze tijdperk is toch nog even gestoord. Het protest van H.V.V. uit den wedstrijd tegen Blauw-Wit in Amsterdam is eindelijk afgehandeld. Wat slechts een enkeling zal hebben verwacht, is geschied: men heeft dit protest toege-

Toch nog voetbal. Haarlem en Bloemendaal bekampen elkaar vriendschappelijk op het terrein aan den Schoterweg. De gasten wonnen met 4-3. Moment uit den strijd. Gebarenspeel.

Mevrouw Ockels behoeft geen steun. Ook wanneer zij alleen rijdt is dit een lust voor het oog.

Camera's - films
platen - papieren
hulpmiddelen

Vrouwenhanden
blijven ondanks alle huishoudelijke arbeid gaaf, zacht en blank door

PUROL

VAN RIJN'S
Utrecht De Beste **MOSTERD**

DAMES
Corsetten naar maat vanaf f 16.-
A. A. PASSENS
Reguliersgracht 31 - A'dam
Bustehouders, Buikbanden.
Reparatiën.
Gevestigd 1925 - Telefoon 48393

I.R.O.

Schrijfmachinehandel
(Alle merken)
Copieer-Inrichting
(Spoed-Inrichting)
Wolvenstr. 1-2-3-4, Tel. 33400

SCHELLEKENS
PLISSEEREN - BORDUREN
CENTRUM: N. Heerengracht 5, 7 en 9
ZUID: FILIAAL Holendrechtstraat 42

ONZE GRATIS-ONGELUKKENVERZEKERING

De abonné's van ons blad zijn verzekerd tegen alle ongelukken, die hun kunnen overkomen, en dat tegen hoge bedragen; onze polis-voorwaarden kennen slechts enkele weinige uitzonderingen.

Wij vestigen nogmaals de aandacht onzer lezers op onze verzekering. Vele bladen verzekeren hun lezers tegen ongelukken, hun overkomen in spoor of tram, wat natuurlijk maar zelden voorkomt!

HAG

„Koffie kan bij sommige personen met nerveuzen aanleg hartkloppingen, prikkelbaarheid, slapeloosheid teweeg brengen, en vaak onregelmatigheden in de hartwerking, welke kunnen leiden tot analoge aanvallen als die van hartkrampen (angina pectoris)“.

DICTIONNAIRE USUEL DES SCIENCES MEDICALES.
par M. Dechambre, Mathias Duval, L. Lereboullet, membres de l'Académie de Médecine, p. 235.

„De Coffeine-vrije koffie, onverschillig in welke hoeveelheid genuttigd, veroorzaakt geen overdrijving van de reflexwerkingen, noch a fortiori van krampverschijnselen“.

DU ROLE DE LA CAFEINE par M. Busquet, professeur agrégé à la Faculté de Médecine de Nancy, et M. Tiffeneau, professeur agrégé à la Faculté de Médecine de Paris, p. 14.

BON VOOR EEN MONSTER

Mijne Heeren,

Gaarne zou ik een proef met Koffie Hag willen nemen, om mij te overtuigen, dat deze koffie inderdaad een belangrijke vooruitgang op hygiënisch gebied beteekent, daarenboven een bijzonder heerlijk aroma bezit en uitmunt door een fijnen pittigen smaak.

Koffie Hag, bij fijnproevers bekend als een zeer fijne melange van de beste koffiesoorten, die Java en Arabië, Zuid- en Centraal Amerika voortbrengen, interesseert mij en wanneer door het gebruik daarvan een gunstige uitwerking op het hart, de zenuwen en de spijsvertering wordt bereikt, dan zal ik niet verzuimen, van dezen vooruitgang te profiteren en bij mijn winkelier Koffie Hag te bestellen.

Levert U mij dus tegen de hierbij gevoegde f 0.40 postzegels franco een proefpakje Hag.

NAAM: _____

ADRES: _____

Stedenno. _____

VRAAGT EEN ADRES

van een zieken of eenzamen Hollander aan J. P. C. Meeuwse, Vlietstraat 2, Amsterdam, om daar geregeld uw nummer van De Stad heen te kunnen zenden; strooken worden dan toegezonden.

LUIERMANDEN

en **WIEGEN** bij
P. F. L. DE RIDDER
alleen Hartenstr., Amsterdam
Telefoon 43193

RADIO FAVORITE, f 2.50 per week
Amsterdam — Overtoom 424

zenuwachtig overspannen slapeloos
Gebruik hiertegen
Mijnhardt's zenuwtabletten
In Glazen Buisjes 75ct Bij Apotheken Droogisten

Levensverzekering-Mij. „HAARLEM“
Haarlem - Wilsonsplein 11 - Opgericht 1873

Sluit alle soorten Levens-, Pensioen- en Volksverzekeringen

GEMENGD FOTONIEUWS

RICHARD TAUBER

de befaamde Duitse zanger, heeft het voornemen, dezen zomer naar ons land te komen om op te treden in een operettenreeks.

LOUIS VAN TULDER

de gevierde zanger, is door de Fransche regering benoemd tot Officier de l'Académie.

Dr. BORMS

de groote strijder voor de Vlaamsche beweging, is dan eindelijk na een tienjarige gevangenschap vrijgelaten. Voorloopig is hij naar Holland vertrokken, om aldaar herstellen zijner krachten te vinden.

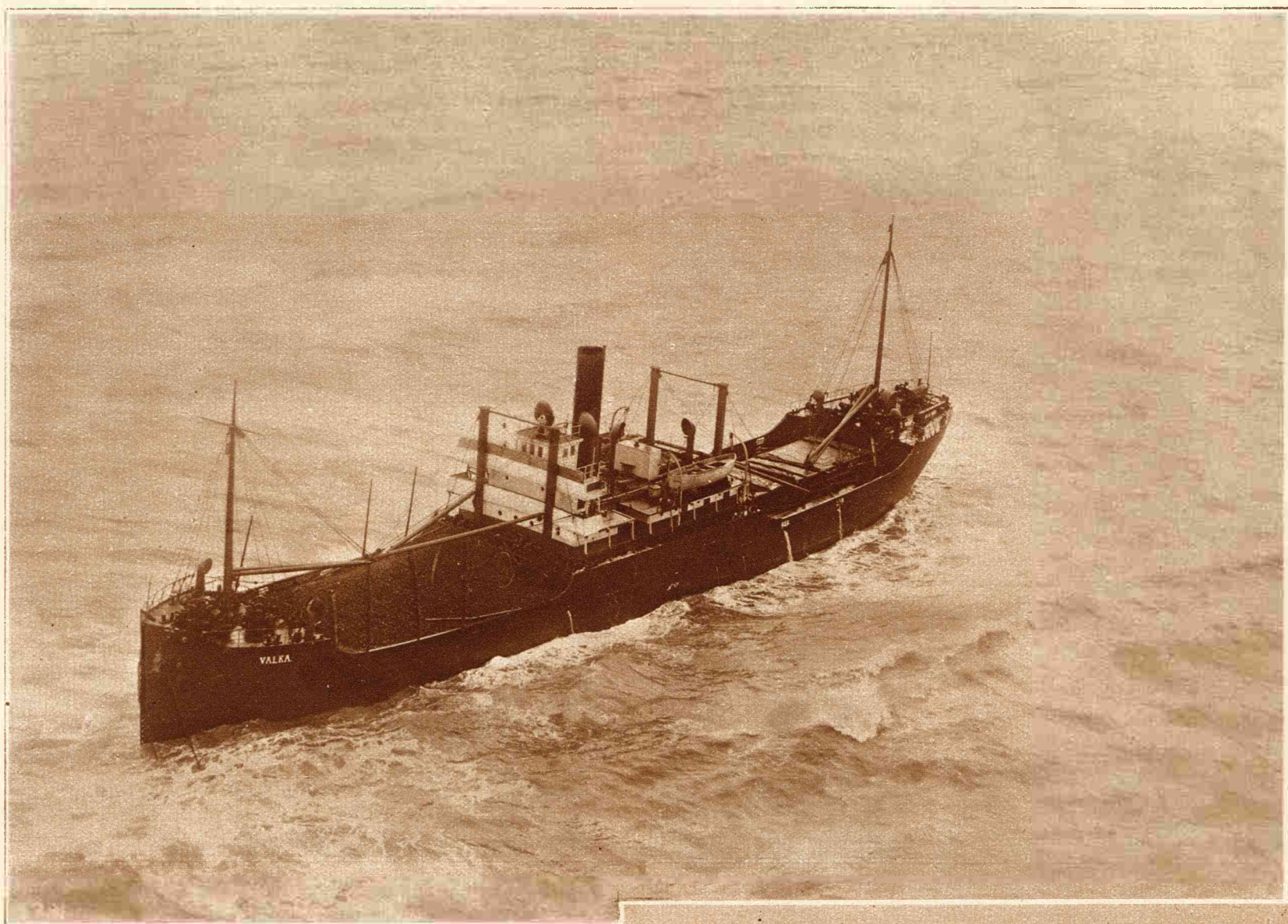

Een gouden huwelijksfeest vierde den 23en Januari het echtpaar Fijma-Edelenbosch te Enkhuizen.

De heer D. Kuiper te Zaandam herdenkt 28 Januari den dag, dat hij voor 40 jaren in dienst trad der N.V. Houtzagerij en Schaverij „De Prins van Oranje“.

Dezer dagen vierde de directeur van het postkantoor te Amstelveen, de heer J. de Jong, zijn zilveren ambtsjubileum. Op de hierboven afgebeelde groeploto ziet men den algemeen geachtste feesteling in het midden gezeten.

DE RAMP

AAN DEN HOEK VAN HOLLAND

Wederom heeft een onstuimige zee, krachtig terzijdegestaan door een alle uitlicht belemmerende sneeuwstorm, een aantal offers geëischt in de beruchte omgeving van den Hoek van Holland. Toen de Lethlandsche stoomer „Valka” in nood verkeerde is de reddingsboot „Prins der Nederlanden” er op uitgetogen om te pogen deze te bereiken. Het heeft niet mogen zijn. De boot is omgeslagen en de kloeke bemanning vond, als slachtoffers van haar plicht, den heldendood in de woelende zee. De luchtfoto, hierboven, van de K.L.M. laat de „Valka” zien op de plaats waar ze gestrand is. Hieronder: de aangespoelde reddingsboot „Prins der Nederlanden”.

IJSSELEDEVAART is een sport, die maar al te weinig beoefend kan worden. Maar deze winter heeft ten minste al eenige dagen gebracht, waarop de liefhebbers hun boot over de gestolde baren lieten glijden.

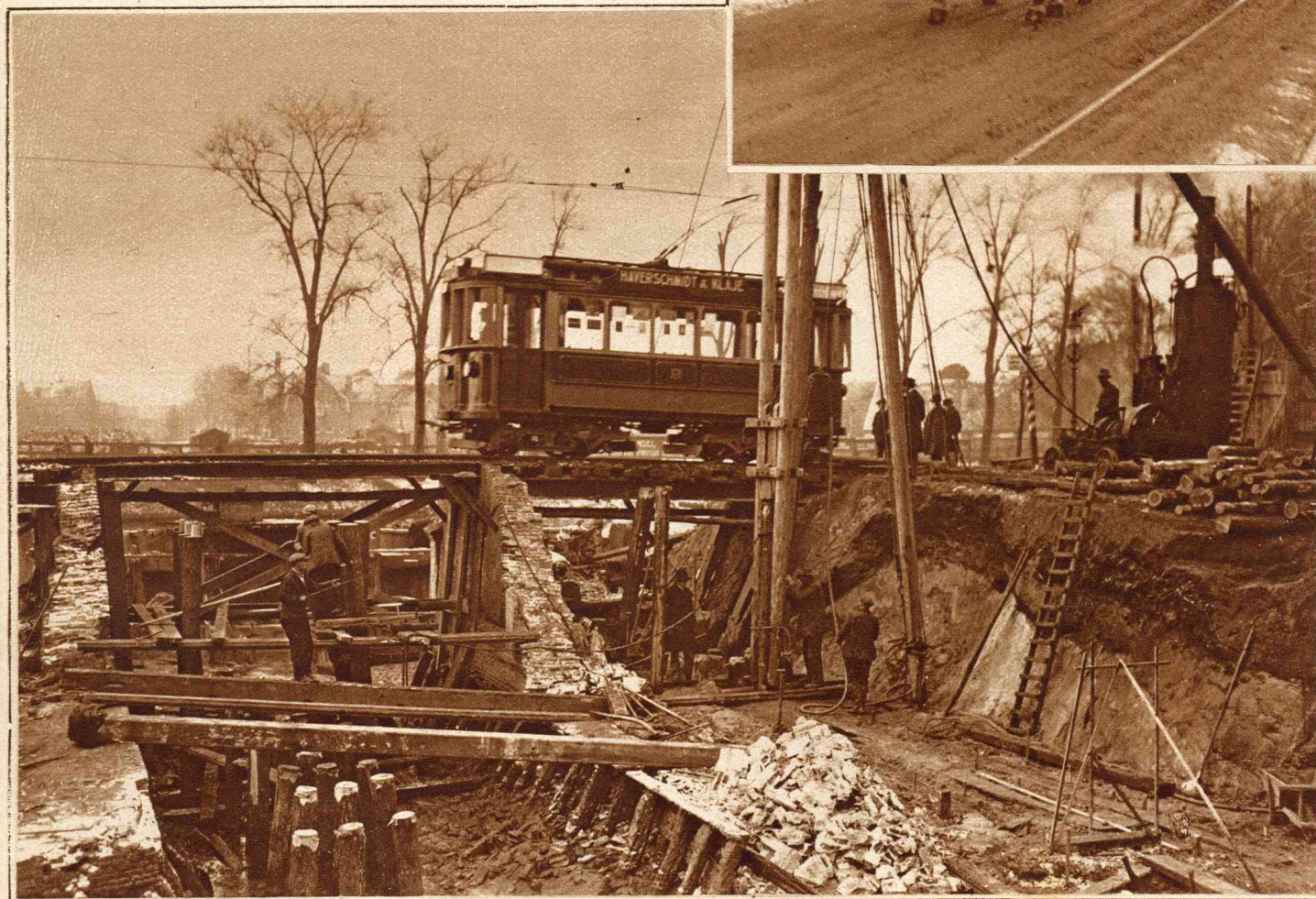
HOLLANDSCHE WINTERSPORT TE DAVOS

Een drietal Nederlanders ziet ge hiernaast welgemoed zwieren op de prachtige ijsbaan van Davos. Voorrijdster is mej. Brouwer uit Bussum, die onlangs een diploma schoonrijden ontving.

ZOOGAUW HET IETS OPVRIEST

profiteeren de schaatsenrijders en vooral de jeugd ervan, om in de omgeving der groote stad op sloot en plas hun hart op te halen.

(Foto hieronder)

HOOGST VERDIENSTELIJKE MENSCHEN

zijn in dit jaargetij, wanneer de blanke sneeuw het plaveisel bedekt, maar meer nog, wanneer deze tot een vettige bruine modderbrei is overgegaan, de straatreinigers, door wier arbeid het verkeer in de grootere straten ten zeerste gebaat is. Waarom waart ge toch zoo verbolgen op onzen fotograaf, man met de zweep?

DE MANÉGEBRUG TE HAARLEM

(door den gemeentelijken letter-schilder aldaar ook wel Manègebrug geheeten) wordt geheel vernieuwd, hetgeen een zeer lastig en gevaarlijk werkje is, zooals ook blijkt uit nevenstaande foto. Alleen de rails liggen nog, waarover de tram, zoolang 't kan, blijft rijden.

Na een afwezigheid van vijf jaren is het Münchner Marionetten-theater wederom in ons land gearriveerd en is zijn tournee door ons land in Amsterdam begonnen met een voorstelling van „Wasif und Akif” of „Die Frau mit den zwei Ehemännern”. Al wie zich nog de aller-

TOONEEL

charmante opvoeringen van het vorig bezoek kan herinneren zal niet nalaten een bezoek te gaan brengen aan dit geestige en gracievolle „poppenspel voor groote menschen”. Bovenstaande foto geeft de scène weer: „Het nachtelijk bezoek der twee schavuiten aan 't slaapvertrek des sultans”.

Met het aardige blijspel „Juffrouw Kerstmis” oogst het Rotterdamsch Hofstadtooneel groot succes. Een tweetal foto's hiervan zij onzen lezers hierbij aangeboden. Links: een scène uit het tweede bedrijf met van links naar rechts: Jan Grefe als den klerk, Cor van der Lugt-Melsert als baron Ullrich, J. Liesting als butler, Lietzer Eringa als graaf Steinheim, Annie van Ees als Juffr. Kerkmuis en Cor van der Lugt-Melsert M. Azu als Frans, Ullrich's zoon. Rechts: Het echtpaar Van der Lugt-Melsert—van Ees als baron Ullrich en Suzie Sachs (juffr. Kerkmuis), als de verloofing is tot stand gekomen.

DE STAD AMSTERDAM

HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN

Red. en Adm.: Keizersgracht 234. Tel. 43304. Abonnementsprijs: p. week 12½ cent; per kwartaal f 1.62½; per post f 1.75; Voor Nederlandsch-Indië f 7.00 per jaar bij vooruitbetaling. Voor het overige buitenland: porto extra. Losse nummers 15 cent. Voor advertentiën wende men zich tot de Administratie van dit blad. Al onze abonne's zijn gratis verzekerd tegen ongelukken. (Uitkeeringen f 30.— tot f 2000.—)

OPLAGE 103.000 EX.

Aangesloten bij het Bureau voor Oplagecontrôle, Amsterdam.